

Uvodnik

Jurij Paljk

Za vse nas!

Številka Novega glasa, ki jo imate v rokah, je zadnja pred letošnjimi volitvami, ki so svojevrstne in zelo pomembne iz več razlogov. Svojevrsne, ker so - kot večina, če že ne skoraj vse stvari v Italiji! - prehodnega značaja, saj se tudi v Italiji postopno in seveda tudi prepočas, kot večina stvari v Italiji, uveljavlja politični sistem, ki je že dolgo v veljavi v razvitih demokracijah. Na eni strani imamo Veltronijevo Demokrasko stranko, ki pomeni določeno novost, pa čeprav je šele v nastajanju in bo šele čas pokazal, če ji bo uspelo postati sodobna evropska stranka leve sredine, in na drugi strani Berlusconi, ki nima prave stranke, ampak nekakšen konglomerat interesov in zainteresiranih ljudi, katerih osnovni cilj je priti ponovno na oblast in nadaljevati tam, kjer so pred dvema letoma končali, se pravi na evropskem dnu, ki mu ni videti konca, po načelu, da dno ni nikdar tako globoko spodaj, da ne bi pod njim bilo še eno dno. In tako dalje, seveda vse začinjeno s propagando, ki ji v sodobnem svetu ni primere. Dejstvo je, da ima prosluli mogotec iz Arcora v rokah, tudi po zaslugi in krivdi leveice!, medije in dela, kar se mu zahoče. A o tem smo že pisali, bomo najbrž še, v nedogled, a ne tokrat, kdaj drugič! Slovenci, ki živimo v Italiji, bomo za parlamentarne volitve zvečine podprli Veltronijevo Demokrasko stranko, nekateri se prepoznajo tudi v Mavrični levici, vsaj večina nas bo torej volila levo sredino in levico. Za deželne volitve pa tisti, ki bomo volili stranko Slovenska skupnost, bomo seveda skušali pripomoči, da se slovenska stranka ponovno vrne s svojim svetnikom v deželni svet, kjer ne bi smelo biti presenečenj, saj si težko predstavljamo, da bi v naši deželi lahko predsednik Riccardo Illy, ki ga podpiramo, doživel poraz. Delal je dobro, dobro dela in bo tako tudi nadaljeval, ne bi bilo tudi nobeno presenečenje, če bi prej ali slej postal vplivni minister v kaki levosredinski vladi. Rekli smo, da bomo volili Slovensko skupnost iz preprostega razloga, ker je tako prav, ker je Slovenska skupnost lahko stranka vseh Slovencev, ker bo tako v primeru, da stranka preseže odstotek volilnih glasov, njen, samostojni slovenski svetnik v deželnem svetu, kar je izjemnega pomena za vso našo narodno skupnost v Italiji.

Klobuk dol pred deželnim tajnikom stranke Slovenska skupnost Damijanom Terpinom, ki kandidira za deželni svet, a so vse kandidatne liste Slovenske skupnosti v vseh treh okrožjih odprte in pri Slovenski skupnosti ni tako, kot je na drugih listah, kjer je vse odločeno z vrha. Damijan Terpin je torej enak med enakimi, saj imajo vsi kandidati Slovenske skupnosti enake možnosti, da pridejo v deželni svet, kjer bo moral izvoljeni nadaljevati delo pokojnega Mirka Špacapana.

O tem, kako je ponovno Slovenska skupnost deležna v naših osrednjih občilih neprikritega zapostavljanja, kdaj drugič, ker fotografije in odmerjeni prostor za Slovensko skupnost in druge govorijo že sami zase.

Tokrat jasno in glasno samo to: zelo pomembno je, da na volitvah v nedeljo in ponedeljek, 13. in 14. aprila, prekrizamo znak Slovenska skupnost za deželne volitve, morebiti dodamo zraven prilepek željenega kandidata, kandidatke in da izvolimo Veltronijevo Demokrasko stranko tako v poslansko zbornico kot v senat!

Otroci, naša prihodnost!

Drugošolčki OŠ Oton Župančič na obisku pri nas

Deželne volitve 13. in 14. aprila Ni dvoma, komu naj oddamo svoj glas!

Deželne volitve, ki bodo v nedeljo in ponedeljek, 13. in 14. aprila, so izredno pomemben mejnik za našo narodnostno skupnost. Kdo bo upravljal našo deželo?

Volilke in volilci bodo namreč odločali, kdo bo vodil našo deželo: dosedanji predsednik Illy in koalicija strank, ki ga je do sedaj podpirala in med katerimi je tudi Slovenska skupnost, ali pa bo na oblast prišla Berlusconijska stranka skupaj s stranko Nacionalno zavezništvo Gianfranca Finija in Roberta Menie.

Menim, da za slovenske volilke in volilce ne bi smelo biti dvoma, komu naj zaupajo svoj glas.

Riccardo Illy je v teh petih letih dokazal velik posluš za vprašanja naše narodnostne skupnosti, poskrbel pa je nasploh za boljše socialno blaginjo ter napredek deželnega gospodarstva. Vzpostavil je pozitiven odnos s sosednjo Slovenijo in vedno izpostavljal večjezičnost kot posebno bogastvo naše dežele.

Poskrbel je, da je bilo izvedeno programsko določilo, ki je predvidevalo odobritev zakona o Slovincih. Priznani sta bili tako obe krovni organizaciji, slovenska manjšina nasploh pa je postala normalen družbeni dejavnik v tej deželi. Illyjeva uprava je imela posluš za potrebe naših občin, naših društev in organizacij, sploh pa se je odnos do slovenske narodnostne skupnosti popolnoma spremenil, na bolje seveda. Odoben je bil tudi novi volilni zakon,

ki slovenski stranki ponovno omogoča samostojen nastop. Potrebujemo 1 odstotek glasov, kar pomeni, da je vsak glas izredno pomemben.

Slovenski deželni svetovalci.

V deželnem svetu je doslej bilo kar pet Slovencev, koliko jih bo v naslednjem mandatu, pa je odprto vprašanje. Če bi vseh teh pet vselej delovalo kot homogeno skupina, ko je šlo za ključna vprašanja naše narodnostne skupnosti, bi dosegli bistveno več. Zagotovo bi ponovno že imeli Kraško gorsko skupnost pa tudi Narodni dom pri Sv. Ivanu bi že bil spet v lasti slovenske manjšine, kot predvideva zaščitni zakon.

Mirko Špacapan, ki je zastopal Slovensko skupnost, je žal večkrat ob teh vprašanjih ostal skoraj sam. Nekaj posluha je bilo pri svetnici Bruni Zorzini, ki žal ne kandidira več, pri ostalih pa ni bilo podpore: zagotovo ne za Kraško gorsko skupnost, za Narodni dom pri Sv. Ivanu pa je prispevek 1.800.000,00 evrov, ki ga je sam izbral, bil celo črtan s pomočjo enega od slovenskih deželnih svetnikov. Sedaj si v volilni kampanji naenkrat zopet vse stranke in njihovi slovenski kandidati polnijo usta z obljubami, ko pa gre zares, ostanejo samo še premočrna stališča Slovenske skupnosti. Zato vprašanje, ki si ga volilke in volilci morajo postaviti, ni toliko to, koliko Slovencev bo v deželnem svetu, problem je v tem, KDO bo Slovence tam zastopal. Lahko imamo tudi deset izvoljenih Slovencev

v deželnem svetu, toda od teh samo nekateri zastopajo interese naše manjšine, za ostale velja, kot da jih ne bi bilo!

Kakšna stališča bodo torej izvoljeni Slovenci branili, interese manjšine ali širše interese, ki z našimi niso vedno v sozvočju in jih narekujejo vodstva italijanskih strank? To je ključno vprašanje, ki si ga moramo postaviti v volilni kabini.

Slovenska skupnost vedno za slovenske interese

Izvoljeni predstavniki edine slovenske stranke so s svojim delom dokazali, da si zaslužijo zaupanje cele manjšine. Strankini predstavniki na vseh nivojih, v rajonskih svetih, občinah, pokrajinah in na deželi smo vedno zastopali naše ljudi, se borili za naše pravice in dosegali rezultate za našo manjšino. Ni nam potrebno ubogati in se pokoriti navodilom drugih: gre nam za SLOVENSTVO, ki ga hočemo uveljavljati tukaj, kjer živimo stoletja. Preživeli smo zaradi naše kulture, ljubezni do jezika. Sedaj, ko imamo tudi lastno državo, je možnosti še več. Želimo pa se kot skupnost razvijati tudi izven meja matične države, zato je poslanstvo Slovenske skupnosti, kot edine slovenske stranke v Italiji, še toliko bolj pomembno.

Nikoli nismo popustili pri obrambi naših pravic in uveljavljanju slovenskih interesov, bodisi, kot rečeno, ker nam ni treba ubogati navodilom od drugih, bodisi tudi zato, ker nam politično delovanje ni vir zaslužka, pač pa poslanstvo, ki ga vsak od nas opravlja zato, ker verjame v neke ideale. Pri SSK ni nihče obogatel, nasprotno, delovanje v majhni stranki je vedno terjalo ogromno osebnega žrtvovanja, ki pa se je izplačalo, saj je manjšina vedno imela od tega koristi; in to je za nas najpomembnejše.

Evropske teme - Naše teme

Finance in sindikati

Prejšnji teden je pod taktirko slovenskega finančnega ministra Andreja Bajuka potekalo na Brdu neformalno srečanje finančnih ministrov 27 članic Evropske unije. Istočasno so na cestah slovenske prestolnice manifestirali evropski sindikati, ki so hoteli opozoriti evropsko javnost na vse večji problem prenizkih plač.

Dva pomembna dogodka, katerima je tisk namenil številne komentarje, ki pa so žal marsikdaj podlegli skušnjavi, da bi sočasno dogajanje shematsko predstavili v luči kontrapozicije črnega z belim ali bolj rečeno rdečim. V protokolarnem objektu, kjer je bila zbrana evropska smetana, naj bi se ukvarjali le s financami in interesom kapitala, na ljubljanskih cestah pa bi se borili za pravice delavcev. Logika je torej črna politika na eni strani, državljani, delavci na drugi.

Žal je to preživet in populističen interpretacijski ključ, ki apriori nasprotuje finančnim odločitvam z interesi delavskega razreda in nam bolj malo pomaga pri razumevanju tega, kar se trenutno dogaja. Obenem tak pristop ne pripomore k stvarnemu reševanju problemov, ki se jih v Evropi normalno lotevajo s socialnim dialogom. Zato bi bilo dobro, da bi se končno osvobodili takih preživetih pristopov in bi skušali razumeti in vrednotiti tako delo inštitucij, ki so v zadnjih letih dejansko omogočile ohranitev blagostanja v Evropi, kot delo sindikatov, ki se borijo za bolj široko porazdelitev bogastva v družbi.

Ena izmed temeljnih nalog inštitucij je namreč zagotavljati državljanom pravni red in blagostanje. Zato mora biti jasno, da so prav inštitucije edine, ki državljanke lahko branijo pred neizpodbitno premočjo kapitala. To kratkomočno pomeni, da močne in dejavne inštitucije urejujejo in oblikujejo trg, šibke inštitucije pa se trgu in tržnim interesom podrejujejo, zato pa bistveno manj ščitijo državljana pred morebitnimi deviacijami kapitala.

Ni dvoma o tem, da Evropska unija želi postati močna inštitucija. To dokazujejo tudi odločitve, ki jih je svet finančnih ministrov (Ecofin) sprejel v prejšnjem tednu na Brdu in ki so namenjene predvsem zaščiti interesov evropskih državljanov v primeru izbruha krize kake velike finančne ustanove, ki posluje v številnih državah. Glede na trenutno negotovo finančno stanje so evropski ministri sprejeli memorandum, ki po mnenju ministra Bajuka predstavlja prvi stvaren korak k utrjevanju sodelovanja med članicami v primeru finančnih kriz ustanov, ki imajo čezmejne posledice. Sprejeti dokument načelno obvezuje

organe finančne kontrole posameznih držav, da si izmenjujejo podatke, da lahko globalno in usklajeno rešujejo nove finančne zahteve.

Drugega pa je vloga sindikatov, ki so z manifestacijo v Ljubljani sprožili socialni dialog okrog problema minimalne plače. Sindikal-

na manifestacija Evropske konfederacije sindikatov (ETUC) izpostavlja dejstvo, da je treba ustaviti padanje deleža plač v BDP. Sindikati ugotavljajo, da je delež plač v BDP v Evropi v zadnjih letih realno padel za približno 1,6 odstotkov in da politika mora zato odigrati svojo vlogo.

Pozivu se je takoj odzval predsedujoči Evropski uniji Janez Janša, ki je na srečanju s predsednikom ETUC-a Johnom Monksom ocenil, da sindikati upravičeno opozarjajo na problem in da se mu zdi "povsem sprejemljivo z ekonomskega vidika, da plače naraščajo tako kot produktivnost". Pri tem je sicer podčrtal, da produktivnost ne sme biti cilj, ampak je le sredstvo za grajenje take EU, ki je evropski državljan ne bi hotel zamenjati za kakšen drug del sveta. Zato se je Janša obvezal, da bo v prihodnjih tednih in mesecih te zahteve prenesel na evropsko raven, da bodo lahko evropske inštitucije začele oblikovati konkretno politiko v tem smislu.

Peter Černic

S 1. strani

Ni dvoma, komu

Slovenska skupnost združuje: zbirna stranka za vse Slovence

Na volitvah se torej predstavljamo zopet s svojim simbolom, lipovo vejico. Volilne plakate SSK z napisom "Za vse nas" srečujemo po vsej Tržaški, Goriški, Benečiji in v Vidmu. Pravzaprav edini imamo slovenske kandidate v Benečiji, ostale stranke so na Beneške Slovence pri teh volitvah enostavno pozabile, kar je svojevrsten škandal, naše uradno časopisje pa to skrbno prikriva. Na liste smo poleg ljudi iz

stranke povabili tudi zastopnike naše civilne družbe in ne samo iz vrst SSO. Dokazali smo torej širino in odprtost, skratka, da smo lahko stranka za vse Slovence. Z nami je prof. Boris Pahor, zagotovo največja moralna avtoriteta med Slovenci nasploh. Nismo pa samo stranka jezikovnih pravic, od tega ne odstopamo, pač pa tudi stranka družbenega, socialnega in gospodarskega napredka. Sploh ni res, da se zanimamo izključno za uveljavitev slovenskega jezika, to sicer delamo

vedno, gre nam za celovito rast naše narodnostne skupnosti, ki zaobjema teritorij, na katerem živimo, našo šolo in njen sindikat, naše ustanove, naše gospodarstvo, kmetijstvo, trgovino, obrtnike, bančne zavode in še marsikaj. Za vse to se je na deželi zavzemal Mirko Špacapan in to bodo tudi prioritete naslednjega deželnega svetovalca Slovenske skupnosti. Slovenske volilce in volilci naj torej na modri glasovnici prekrizajo simbol slovenske stranke: Lipovo vejico z napisom SLOVENSKA SKUPNOST. Dokazimo, da želimo še naprej živeti kot narodna skupnost, ki se ne namerava utopiti v večinskem morju, odprta za sodelovanje s sosedi, a ponosna na svoje korenine. Stranka prepušča volilcem in volilcem možnost, da med dvanajstimi kandidati v Trstu, šestimi v Gorici in štirinajstimi v videmskem okrožju sami izberejo tistega, za katerega menijo, da jih bo najboljšje zastopal. Tudi to je izraz resne demokratičnosti, pluralnosti in odprtosti SSK, na katero smo lahko ponosni.

Predsedniku
dr. DRAGU ŠTOKI
izraža iskreno sožalje
ob izgubi brata Maria

SVET SLOVENSKE
ORGANIZACIJE

Na dnu...

SMO TIK PRED VOLITVAMI!
MI ZNAŠ KONČNO POVEDATI,
ZA KOGA SI SE ODLOČILA?

KAKO ZA KOGA?
ZA VSE NAS!

13. in 14. aprila obnovitev parlamenta

Italija pred nedeljskimi volitvami

V Italiji se izteka volilna kampanja za obnovitev parlamenta. Gre, kot znano, za predčasne volitve, potem ko so se po odstopu Prodijske levsredinske vlade izjalovili vsi poskusi za sestavo začasne predhodne vlade, ki naj bi omogočila izvedbo nekaterih nujnih institucionalnih reform ob sodelovanju vseh za to zainteresiranih strank. Mišljena je bila predvsem sprememba sedanjega volilnega zakona, ki volivce izključuje od vsake možnosti, da bi s svojim preferenčnim glasom sodelovali pri izbiri oziroma izvolitvi poslancev in senatorjev, kot je bilo v veljavi za volitve poslancev ves povojni čas do enostranskega izglasovanja sedanjega volilnega zakona v času zadnje Berlusconijske desnosredinske vlade pred tremi leti. Po tem zakonu namreč vodstva vsedržavnih strank sestavijo liste in določijo vrstni red izvolitve kandidatov. To je še povečalo nezanimanje ljudi za politiko in njihovo nezupanje do izvoljenih predstavnikov, ki povrh vsega uživajo številne ugodnosti, zlasti glede finančnih prejemkov, tako da predstavljajo skupino izbrancev ali tako imenovano kasto.

Pred padcem Prodijske vlade so vse stranke javno izjavljale, da je treba ustrezno popraviti volilni zakon, po nastopu vladne krize pa stranke Berlusconijsve opozicije niso hotele o tem več slišati, ampak neučakano zahtevale takojšnje nove volitve po obstoječem volilnem zakonu, ki poleg odprave pravice volivcev do dajanja preferenčnega glasu kandidatom vnaša mehkanizme za ustvarjanje politične nestabilnosti zaradi sistema izvolitve senatorjev po deželni večinski ključ. Ta sistem je

bil končno usoden za trajanje Prodijske vlade, ki je imela v senatu zelo pičlo večino dveh ali treh glasov. Podobno neuravnoteženo politično razmerje med poslansko zbornico in senatom se utegne ponoviti na teh parlamentarnih volitvah. Zato obe največji stranki, Weltronijeva Demokratska stranka in Berlusconijska naveza s Finijem, imenovana Ljudstvo svobode, se trudita, da bi si v primeru zmage zagotovili primerno večino tudi v senatu.

Ob teh dejstvih smo želeli ponovno spomniti volivce, kakšne pasti skrivajo tudi te parlamentarne volitve. Hkrati jim želimo predstaviti glavne politične skupine, ki nastopajo na volitvah. Zaradi ustanovitve nove Demokratske stranke (po predhodni razpustitvi Levih demokratov in sredinske Marjetice) in izvolitve Walterja Veltronia za njenega tajnika je na italijanski politični šahovnici nastal nov položaj, ki

ostala dva zaveznika, Casinija od sredinske UDC in Finija od desno usmerjenega Nacionalnega zavezništva, v novo krovno politično stranko. Fini se je vabilu takoj in brez pogojev odzval, pravak UDC Casini pa ga

je po začetni negotovosti končno odklonil, tako da sedaj nastopa samostojno na parlamentarnih volitvah. To je do včeraj vse-mogočnega Berlusconijske prese-netilo in razjezilo, kar dokazuje njegovo stalno polemiziranje s Casinijem. S tem se je težišče desnosredinske naveze med Berlusconijskim in Finijem očitno pomaknilo na desno.

Odločitev Demokratske stranke, da nastopi sama na volitvah brez sklepanja predhodnih zavezništva, je prisilila večino sil skrajne levice (od Stranke komunistične prenovitve, Italijanskih komunistov in Zelenih), da so se za volitve povezali v Mavrično levico. Nosilec te koalicijske liste je predsednik poslanske zbornice Bertinotti. Samostojno nastopajo tudi Bosellijevi socialisti. Gibanje poslancev Di Pietra Italija vrednoti si je priborilo poseben položaj v okviru Demokratske stranke, tako da nastopa z lastnim znakom, po volitvah pa se

bodo njegovi izvoljeni poslanci in senatorji vključili v parlamentarno skupino DS. Demokratska stranka je na svoje liste sprejela tudi kandidate Pannellove radikalne stranke. Samostojno nastopa tudi disidentska skupina, ki se je kot Desnica ločila od Nacionalnega zavezništva in jo vodi prvak Storace.

Stranki ali koaliciji strank, ki si bo na volitvah zagotovila največ glasov oz. parlamentarne večine, bo poverjena naloga za sestavo nove vlade. Za doseg tega cilja tekmujeta predvsem Demokratska stranka in Ljudstvo svobode v povezavi s Severno ligo. Ne glede na to, kdo bo prevladal v poslanski zbornici, pa številni poznavalci volilnega sistema ne izključujejo ize-nega v senatu z vsemi zadevnimi političnimi posledicami.

Alojz Tul

Walter Veltroni

Povejmo na glas

Tudi te volitve izjemno pomembne

Tudi te volitve so izjemno pomembne in zato ne bi smeli nasedati mnenju, da v bistvu nimamo kaj voliti, ker da sta programa obeh največjih strank praktično enaka: Berlusconi in Veltroni da se namreč v preveliki meri zavzemata za podobne ali celo iste stvari. Dejstvo je, da se podobnost programov pojavlja tedaj, kadar se življenjski pogoji ljudi slabšajo in mora politika nanje iskati odgovor ter se zato potiska v sredino. To pa še ne pomeni, da je vseeno, za katero opcijo se kot volilci odločimo. Velikanska razlika namreč obstaja med tem, kako rešuje in bo reševala iste probleme leva sredina in kako jih rešuje in jih bo reševala desna sredina. Leva sredina bo dokaj drugače reševala naraščajoče socialne stiske, kot bo to počela desna sredina. Leva sredina bo dokaj drugače reševala globalne in globalizacijske napetosti, npr. Kosovo ali Bližnji vzhod, kot bi to počela desna sredina. Ne nazadnje ima in bo imela leva sredina dokaj drugačen odnos do Evrope in v zvezi s tem do bližnje Slovenije, kot pa ga ima in ga bo imela desna sredina. Razlika med obema opredelitvama je torej vse prej kot majhna. Kot slovenska narodna skupnost bomo na teh volitvah sodelovali o vladi v Rimu kakor tudi o upravljanju dežele Furlanije Julijske krajine. V obeh primerih je seveda ves naš interes, da levsredinska opcija obdrži vodenje bodisi vsedrjavne bodisi deželne politike. Na vsedrjavni ravni je zagotovo najbolj umestno podpreti Demokratsko stranko, da bi Walter Veltroni in s tem nje-

gova stranka dobila v odnosu do Silvija Berlusconijske raziskave kažejo, da Veltroni vse bolj pridobiva težo - in storiti moramo vse, da se bo ta vzpon v teh zadnjih dneh in z volilno izbiro še stopnjeval. Toliko večji je lahko naš delež na deželni ravni, kjer ne bi smeli biti lahkomišelnost prepričani, da je zmaga Riccarda Illyja že kar vnaprej zagotovljena. V kolikor bomo na vsedrjavni ravni Slovenci zgolj sodelovali, bomo na deželni ravni dobesedno odločilni - pomemben je vsak naš glas, nujna je naša kar najvišja volilna udeležba, da bi bil Riccardo Illy potrjen zanesljivo in prepričljivo. Znotraj deželni volitev bomo nemara v še večji meri kot na državni ravni odločali o naši zastopanosti, se pravi o zastopanosti naše narodne skupnosti. Trdnjega dogovora med nami ni, zato si bomo v duhu pluralizma po različnih poteh prizadevali za izvolitev svojih kandidatov. Izhajajoč iz narodnostnega prepričanja, v prihodnjem deželni svet nikakor ne bi smela manjkati slovenska narodna stranka, ker je ta v prejšnjem mandatu z Mirkom Špacapanom izpričala nesporno zavzetost za interese slovenske manjšine in ker nova Evropa jamči tudi narodnostnemu političnemu nastopanju vse bolj sproščen in legitimni prostor ter pomen. V tem smislu je več kot utemeljeno podpreti stranko Slovenske skupnosti in to toliko bolj, ker je glas zanjo istočasno glas za Riccarda Illyja.

Janez Povše

Javni poziv javnih in kulturnih delavcev

Za vrnitev SSK v deželni svet

“Za vse nas” je geslo, s katerim se stranka Slovenske skupnosti po petnajstih letih ponovno predstavlja na deželnih volitvah samostojno in s svojim simbolom lipove vejice.

“Za vse nas”, ker je to pravi izziv za celotno slovensko narodno skupnost, saj stranka lahko doseže prag 1% glasov, ki ga zahteva novi volilni zakon, le če bodo slovenske volivke in slovenski volivci znali na Tržaškem, Goriškem in Videmskem poplačati trud in konkretne rezultate, ki jih je v zadnjem štiriletnem pokazal in dosegel predstavnik slovenske stranke v deželnem svetu.

“Za vse nas” je načelo, katerega se izvoljeni predstavniki lipove vejice držijo od ustanovitve stranke na deželni ravni leta 1975. Gre za delo v prid vsega, kar je slovenskega, na vseh področjih družbenega življenja, za pripravljenost, da prisluhneš vsem problemom in zahtevam brez ideoloških predsodkov. Slovenska skupnost želi vse to uresničevati v novem mandatu deželnega sveta v tesni povezavi z Demokrasko stranko v širokem levsredinskem zavezništvu, ki podpira ponovno izvolitev deželnega predsednika Riccarda Illyja.

“Za vse nas”: to je poziv vsem Slovincem v deželi FJK, naj na glasovnici izberejo slovenski simbol lipove vejice in s široko zasnovane palete kandidatov izberejo ime ter napišejo preferenco za človeka, ki se bo zavzel ZA VSE NAS!

Podpisani bomo v nedeljo in ponedeljek, 13. in 14. aprila, na volitvah navdušeno podprli samostojno vrnitev Slovenske skupnosti v deželni svet FJK.

Vilko Antonič
Janko Ban
Giorgio Banchig
Marija Bensa
Mira Blažič
Vida Bitežnik
David Bogatec
Mateja Bogatec
Andrej Bratuž
Lojzka Bratuž
Stefan Bukovec

Vittoria Brisco
Jelka Daneu Cvelbar
Danijel Čotar
Lojze Debelis
Majda Kaučič Baša
Silvan Kerševan
Andrej Kosič
Tamara Kosič
Boris Kuret
Vanja Lokar
Marij Maver
Pavle Merku'
Walter Orel
Damjan Paulin
Joži Peterlin
Aleksander Podobnik
Janez Povše
Aleksij Pregarc
Alojz Rebul
Alessandra Schettino
Majda Štiligaj
Tomaž Simčič
Jurij Sorč
Emidij Susič
Deziderij Švara
Dimitrij Tabaj
Zora Tavčar Rebul
Dorina Tommasi
Savo Ušaj
David Visintin
Edi Žerjal
Irena Žerjal
Franka Žgavec

Izjava Sveta slovenskih organizacij

Svet slovenskih organizacij ocenjuje, da so letošnje deželne volitve enkratna priložnost, da se v okviru novega deželnega volilnega zakona Slovenci izkažemo kot aktiven in prodoren politični subjekt, ki zna nadgraditi svojo uspešno kulturno, prosvetno, gospodarsko in socialno organiziranost tudi s prav tako uspešnim samostojnim nastopom na deželni ravni. Slovenci v deželi FJK smo zrel narodno-politični subjekt, ki zna, v sicer točno določenem okviru političnega programa Demokratičnega zavezništva, postaviti v ospredje skrb za uveljavljanje in za zaščito kolektivnih pravic slovenske narodne skupnosti. SSO je mnenja, da je prav dosledno uveljavljanje kolektivnih pravic slovenske narodne skupnosti v Italiji temeljnega pomena za nadaljnji razvoj slovenske civilne družbe, obenem pa je to nesporen doprinos k uveljavljanju vse bolj naprednega modela večnarodnega sožitja v deželi FJK. Prav zaradi tega Svet slovenskih organizacij poziva vse Slovence, naj odločno podprejo stranko Slovenske skupnosti, da bodo lahko njeni izvoljeni predstavniki še naprej dosledno uveljavljali pravice in zastopali zahteve prebivalstva v FJK v smislu vizij nove evropske stvarnosti in konstruktivnega dialoga med tu živječima narodoma.

POGOVOR Boris Pahor

“Pomembno je, da se človek lahko izobrazí v jeziku rodne tradicije”

Borisa Pahorja ni potrebno posebej predstavljati, saj ga vsi poznamo. Med slovenskimi živečimi pisatelji je tisti, ki je najpogostejše prevajal v francoščino.

Prav sedaj Jure Kozamernik v Ženevi prevaja njegov roman Mesto v zalivu.

Dne 27. septembra 2007 je Boris Pahor dobil medaljo Legije časti, ki mu jo je podelila gospa Chantal de Bourmont, ambasadorica republike Francije v Sloveniji. Gre za najvišje odličje, ki ga lahko francoski predsednik podeli svojim ali tujim državljanom in ki ga je uvedel že cesar Napoleon leta 1802.

V novembru leta 2004 je bil Boris Pahor gost Združenja ženevskih Slovencev in našega kulturnega večera. Od takrat imamo z njim redne stike in vsak stik je posebno doživetje.

Tudi letos smo se mu oglasili in mu ob tej priložnosti zastavili sedem vprašanj.

Kaj pomeni za vas naslov viteza Legije časti in kaj predstavljajo za vas nagrade na splošno?

To, da me je francoski predsed-

nik imenoval za viteza Legije časti, mi pomeni veliko, ker je priznanje povezano s knjigo o nacističnem taborišču Struthof-Natzweiler v Vogezih, ki ima naslov Nekropola, v francoskem prevodu pa Pelerin parmi les ombres. Izšla je l. 1990 pri založbi Editions de la Table ronde v Parizu in doživela prevod v angleščino, nemščino, italijanščino, katalonščino, finščino in esperanto. To se pravi, da so posredno bili povzdignjeni v Red časti tudi tisti zelo številni, ki se iz taborišč niso vrnili. Seveda, ko sem knjigo napisal l. 1966, nisem pričakoval, da bo nagrajena, a je le zadostno, da je zdaj bila, ker tako bo marsikdo segel po nji in spoznal, kako so postali pepel številni predstavniki evropskih dežel, ki so se bojevali proti nacizmu. Zdaj je v taborišču Centre international du résistant déporté.

Trenutno Slovenija predseduje Evropski uniji: kakšen je vaš pogled na to in kako po vašem mnenju na to gleda svet?

Za majhen narod, kot je slovenski, je seveda lepo priznanje možnost, da ima častno mesto v vodstvu združenja Evrope. Vprašanje je, kako bo Slovenija znala ob ve-

likih biti samostojna. Na splošno pa je v Evropi malo znana, levičarji ji celo očitajo, da je prva začela razdirati Jugoslavijo, medtem ko se je v resnici Slovenija skupaj s Hrvaško zavzemala za izoblikovanje tako prve kot druge Jugoslavije!

Ali mislite, da evropska mladina pozna Slovenijo, ali vedo, kje se nahaja in ali vsaj malo pozna slovenske pisatelje?

Malo vejo, tudi o tem, kje se nahaja, najmanj pa o slovenskih pisateljih in o slovenski kulturi, ki je na evropski ravni tako v književnosti kot v umetnosti in znanosti.

Ali mislite, da bo zanimanje za učenje slovenskega jezika v tujini zdaj kaj večje zaradi predsedovanja in – kaj za vas na splošno predstavlja jezik?

Vsekakor zanimanje za slovenščino raste tako pri nas kot na avstrijskem Koroškem, a tudi na Visoki šoli za prevajalce v Trstu, to predvsem zaradi vstopa Slovenije v združeno Evropo, a tudi zaradi odkrivanja lepih slovenskih krajev, tako ob morju kot v hribih, pri nas, v deželi Furlaniji Juljski krajini, se dogaja, da marsikatera družina italijanskega ro-

V spomin na nepozabnega in neutrudnega dr. Mirka Špacapana

Da ne bi pozabili, koliko dela je opravil kot deželni svetnik SSK

Mirko Špacapan je postal deželni svetnik leta 2003. Od leta 2003 do novembra 2007 je neutrudno in nepretrgoma spremljal na deželni ravni vse tematike in problematike, ki so bile posredno in neposredno povezane s Slovenci v Furlaniji Juljski krajini in tudi na Koroškem. Mirko je bil namreč prepričan, da je njegova dolžnost zastopati vse Slovence in skrbeti zanje, zato je segal prostor, v katerem je deloval, od Koroške preko Rezije, Kanalske doline, Špetra, Krmina, Števerjana, Gorice, Sovodenj, Doberdoba, Laškega do Krasi in samega središča mesta Trst.

Tematike, s katerimi se je spoprijemal, so bile najrazličnejše, ker življenje in obstoj slovenskega naroda v Italiji prevevata transverzalno celotno delovanje družbe.

Mirkovo delovanje lahko razdelimo na tri večje sklope: skrb za jezik in narodnost, zaščita teritorija in okolja ter sociala in zdravstvo.

V prvo poglavje sodijo nedvomno vsi posegi in akcije v prid slovenskemu šolstvu: od pozornosti do šolskih stavb v Laškem, na Plešivem, v Gorici in Trstu, do

problema stolic in izobraževanja ter habilitacij učiteljev in profesorjev v slovenskem jeziku. Mirko je priskrbel tudi sredstva za obnovo stavbe za slovensko nižjo srednjo šolo v Kapucinski ulici v Gorici. K sreči problematika šole Ivan Trinko je dobila drugačno, vendar pozitivno rešitev, žal ni bilo tako za slovenski dom pri Sv. Ivanu. Mirko je pri pristojni odbornici za finance Micheli Del Piero dosegel prispevek za obnovo prav tiste stavbe, vendar drugi slovenski svetniki so predlog zavrnili in ga vpisali v vsesplošno finančno postavko. Tako je danes dom pri Sv. Ivanu še vedno podrtja in sameva v središču mesta. Večkrat težki odnosi s slovenskimi kolegi v deželnem svetu niso odvzeli Mirku elana in moči, prinesli pa so mu prav gotovo nekaj grenkobe.

Dosledno in vsestransko se je boril za vidno dvojezičnost: številni so njegovi posegi, ki opozarjajo na obnovo slovenskih napisov na avtocesti v Padričah, na rabo slovenščine v deželnem teletestu, na rabo slovenščine pri nazivih deželnih uradov in v deželnih službah in storitvah, na pravilno pisanje slovenskih imen na zdravstvenih izkaznicah in na osebnih dokumentih. Zavzemal se je za vidljivost tretje mreže RAI v slovenskem jeziku v Benečiji in prav tako za radijsko sprejemanje na srednjih valovnih dolžinah. Njegov je predlog za štirijezično poimenovanje avtonomne dežele FJK v prvem členu novega deželnega statuta. Obsodil je vse mazaške akcije po slovenskih šolah in spomenikih, prizadeval si je za pravilno interpretacijo zgodovinskih dogodkov in osebno stopil do Ciampija in Prodijskega. Prav tako je osebno tudi stopil do tržaškega prefekta, da bi ga opozoril o pravicah Slovencev do rabe materinega jezika v javni upravi.

Foto JMP

Večkrat je predsednika Illyja opozoril na kršenje pravic koroških Slovencev in ga spodbujal, da je pritiskal na Haiderja, da bi koroški kolega bil bolj strpen oz. pravičen. Največ truda in energij pa je Mirko vložil v skrb in zaščito teritorija, na katerem živimo Slovenci. Od začetka do konca mandatne dobe si je prizadeval na vse načine za ponovno obnovo Kraške gorske skupnosti. Vložil je celo zakonski predlog za ustanovitev Kraškega parka, ki naj bi ga upravljala Agrarna skupnost – slovenski ljudje. Bil je prepričan zagovornik pravic prebivalcev našega prostora; tako je večkrat posegel pri pristojnih odbornikih za srečanje predstavniki odbora Drugačini zaliv, Odbora proti upepeljevalniku v Sovodnjah, Odbora proti petemu koridorju. Pravice slovenskega kmeta so bile zanj vedno na prvem mestu: trdno je bilo njegovo sodelovanje s Kmečko zvezo, z Agrarno skupnostjo, z jusi. Bil je pobudnik meddržavnega srečanja, na katerem sta sodelovali FJK in Slovenija na temo razvoja kmetijstva v Kanalski dolini. Skrbno je spremljal obnovo Kanalske doline po poplavi leta 2003. V dežel-

dicijo bi se človeški možgani utegnili izprazniti... “izguba tradicije ustvarja izrodke, kriminalci so vsako leto mlajši”.

Kako bi danes definirali starost in mladost?

Mlad je, kdor gleda na prihodnost v imenu ustvarjalnosti, na spodoben razvoj človeške družbe; star, kdor ne ve, kaj bi počel, in če si že česa želi, potem je to uspeh.

Kateraga pisatelja imate najrajši in zakaj?

Rad imam marsikateraga pisatelja, tako Čehova, ker je realist, preprost in jasen, Camusa, ker se je spoprijel s problematiko upornega človeka, Vercorsa, ker se je poglobil v usodo taboriščnega človeka...

Foto JMP

du vpise hčerko ali sina v slovensko šolo, ker je cenjena, dijak se tako nauči slovenščine, nič pa ni oškodovan glede italijanščine, ko pa so pouku italijanščine in it. književnosti določene štiri ure na teden.

Pomen jezika? Pomembno je, da se človek lahko izobrazí v jeziku rodne tradicije, vse drugo znanje je lahko za dodatek. Danes prihaja zaradi emigracij do psihološko kompleksnih stanj, ki povzročajo prave izkorenjenosti ter zato hude socialne posledice.

Če bi imeli čarobno palico, ki bi vam omogočila, da spoznate nekoga: koga bi vam pričarala in zakaj prav to osebo?

Znanstvenika Konrada Lorenza, ki je trdil, da brez povezave s tra-

nem svetu se je za vse posege v teritorij skliceval na člen 21. zakona 38/2001, ki izrecno poudarja soudeležbo Slovencev pri vseh posegih, ki zadevajo njihovo ozemlje. Zelo pomemben rezultat, ki ga je Mirko dosegel, je bil nedvomno izvetje obalnega jusa iz zakona za državne obmorske površine. Mirkova zasluga je tudi udrditev soških bregov v Štandrežu in ceste, ki pelje v Štmauer. Prav tako je pridobil sredstva za udrditev cestišč oz. bregov pritoka Grojnica v Števerjanski občini. Bil je proti novemu regulacijskemu načrtu občine Nabržina, ki bi lahko grobo spremenil krajske značilnosti nabrežinske občine. Zagovarjal je potrebo po večji pozornosti do teritorija tudi s strani deželnih uradov in uradnikov predvsem pri načrtovanju zaščitnih območij, travnatih površin in IBA. Prizadeval si je za čim hitrejšo rešitev problematike Trgovskega doma. Večkrat je

med naše ljudi pripeljal podpredsednika dežele - prijatelja - Gianfranca Moretona in mu podrobno obrazložil njihove probleme in potrebe.

Zadnje poglavje Mirkovega delovanja je neutrudno prizadevanje za obstoj in udrditev goriškega zdravstva, čezmejnega sodelovanja na področju zdravstva in seveda predvsem boj za kvalitetne zdravstvene usluge za vse prebivalce. Pri srcu so mu bile socialne teme, na katere so ga opozarjali Tržačani. Aktivno je spremljal izglasovanje deželnega zakona o družini, problem azbesta idr. Skupaj z drugimi svetniki si je prizadeval, da bi v Gorici prišli do slovenskih občinskih jasli.

Največji politični dosežek po zaslugi Mirka Špacapana, Damijana Terpina in Andreja Berdona so člani novega deželnega volilnega zakona, ki predvidevajo možnost izvolitve predstavnika Slovenske skupnosti v deželni svet.

V petih letih delovanja je Mirko priskrbel številne prispevke za slovenske ustanove, organizacije, športna in kulturna društva. Pomagal je tudi, da so naši slovenski župniki dobili sredstva za obnovo cerkva, kapelic in župnišč tako na Tržaškem kakor na Goriškem.

V obdobju IX. mandatne dobe dežele FJK je Mirko Špacapan samostojno pripravil dva zakonska osnutka, pri številnih drugih je bil pa soprodpisnik. V tem petletju je obenem pripravil in vložil predsedniku dežele in njegovemu odboru 32 svetniških vprašanj in interpelacij; marsikateri problem, na katerega je Mirko opozoril s temi akti, je naposled dobil primerno rešitev. Naš svetnik je dajal tudi veliko pozornost povezavi med ljudmi in institucijami. V ta namen je vedno, ko se je nakazala priložnost za avdicije, vabil – večkrat silil – naše organizacije, društva in predstavništva, naj se jih udeležijo. O svojem delu je vedno poročal, zato da bi bili ljudje čim bolj osveščeni in soudeleženi pri vsakdanjem, javnem življenju. Tako je v zadnjem petletju nastalo skoraj 1000 tiskovnih sporočil, poslanih po elektronski pošti na slovenske in italijanske medije ter številnim sodelavcem in somišljenikom, ki so se vključili v Mirkovo mailing listo. Nedvomno je Mirkov odhod hudo prizadel celotno slovensko skupnost, ker je izgubila vsestranskega sogovornika in branitelja slovenskega teritorija ter slovenskih pravic.

V njegov spomin in njemu v čast se moramo vsi Slovenci na vseh ravneh, na vseh področjih in za vse tematike zavestno in odgovorno boriti za pravice slovenskega človeka.

Eva Dimčovski in Jasna Zindl-Reginato, članci Združenja ženevskih Slovencev

Ob tretji obletnici "prehoda iz življenje v življenje"

Utripajoče srce Janeza Pavla II. še vedno živo v spominu ljudi

"Odlikovale so ga nadnaravne vrline". Tako je pri slovesni maši ob tretji obletnici smrti Janeza Pavla II. povedal njegov naslednik, Benedikt XVI., štirideset tisoč zbranim romarjem, ki so želeli 2. aprila potožiti v Vatikan in na grob poljskega papeža. Upanje vseh je, da bi bil čimprej prištet med blažene in svete, kot so verniki to jasno izpovedali že ob njegovem pogrebu. Bog ga je obdaril s številnimi krepostmi, človeškimi in nadnaravnimi; med temi je gotovo bila tudi "izjemna duhovna in mistična občutljivost", je še povedal Ratzinger. Wojtyłovo papeževanje se vedno bolj izrisuje kot posebno znamenje in pričevanje Kristusovega vstajenja. To je bil človek izredne vere, je rekel Benedikt XVI. Dovolj je bilo ga opazovati, ko je molil: dobesedno se je predal Bogu, se "pogreznil vanj" in zdelo se je, da mu je bilo v tistih trenutkih "tuje vse, kar ga je obdajalo". Sveta daritev mu je bila osrednji dogodek vsakega dne in sploh življenja. "Živa in sveta resničnost evharistije mu je dajala duhovno moč, da je vodil Božje ljudstvo na poti zgodovine". Njegov "ne bojte se"! ni temeljil na zgolj človeških duhov ne na uspehu, ki ga je doživljal kot Petrov naslednik po svetu, ampak na Božji besedi, na križu in Kristusovem vstajenju. Kot se je zgodilo s Kristusom, tako so tudi pri Janezu Pavlu II. besede na koncu prepustile mesto poslednji žrtvi, daru

samega sebe.

Pri slovesnem so-maševanju kardinalskega zbora na Trgu sv. Petra se je Benedikt XVI. prejšnjo sredo tudi spomnil večera in ganjenosti ljudi, ko je Janez Pavel Veliki umrl oz. "prešel iz življenja v življenje". Vatikanska bazilika se je tiste dni spremenila v srce sveta. Wojtyłova smrt je bila namreč pečat na življenju, ki ga je Božji služabnik Karol popolnoma daroval Kristusu: njemu je bil podoben tudi v trpljenju, vedno predan z neznanjskim zaupanjem Božjemu objemu. "Pustite, da grem k Očetu", je rekel ob koncu svojega življenja, ki je vse težilo le k temu, da bi se srečal s Kristusom obličjem. Privilegirani ključ za razumevanje njegovega papeževanja je Božje usmiljenje, saj je Wojtyła na vsakem koraku ponavljal prav sporočilo Božjega usmiljenja za vsakega človeka. Samo to usmiljenje lahko namreč postavi meje zlu, sovraštvu in egoizmu.

"Zvestega in pogumnega" papeža Wojtyła ljudje že čistijo kot pravega svetnika. Postopek za beatifikacijo se je izjemoma začel - tudi na pobudo Benedikta XVI. - že manj kot tri mesece po njegovi smrti. Na delu so va-

tikanske komisije, ki še vedno zbirajo podatke in informacije o čudežih, poleg tega pa proučujejo več kot sto tisoč strani njegovih zapisov. Postopek beatifikacije in kanonizacije traja ponavadi več let oz. desetletij; zdi pa se, da bo tokrat krajši. Naval vernikov iz vsega sveta, zlasti iz rodne Poljske, se še vedno nadaljuje, tako da Vatikan že razmišlja o tem, da bi prenesel njegovo grobnico v stransko kapelo bazilike sv. Petra, kjer sta pokopana že Janez XXIII. in Pij X. Po drugih virih naj bi že izbrali kapelo sv. Sebastjana v bližini Michelangelovega kipa Pietà. Tako bi ga lahko obiskalo na tisoče ljudi, ki vsak dan stopajo v baziliko. Že se govori o tem, da bi prišlo do beatifikacije oz. kanonizacije in obenem preselitve grobnice čez kaki dve le-

ti, drugi pravijo, da še prej. Načrt naj bi bil že pripravljen. Spomin na Janeza Pavla II. je posebno živ na Poljskem, kjer velja ne le za verski simbol, ampak za papeža, ki je obenem kralj, osvoboditelj in ikona najvišjega trenutka narodne zgodovine. Njegovi rojaki bi želeli - tako smo brali te dni - imeti njegovo relikvijo v gradu kraljev v Krakovu. Hoteli bi imeti njegovo srce, ki za Poljsko predstavlja (tudi) moč vstajenja dolgo let tlačenega naroda. Sam Wojtyła je v oporoki zapisal, da bodo o kraju njegovega groba odločali kardinalski zbor in "sorojaki". V istem dokumentu je poljski papež izrecno prosil, da bi bil pokopan "v goli zemlji", torej ne v triumfalističnem sarkofagu. "Kdor bo živel, bo videl", je tudi rad pravil...

DD

O razporoki, splavu in evtanaziji Papeževa skrb za življenje oseb, družine in družbe

Razporoka in splav sta po mnenju in besedah papeža Benedikta XVI. hudi rani, ki prinašata veliko trpljenje v življenje oseb, družin in družbe. V današnjem svetu se o tem malo oz. nič ne govori, kar je prava ideološka obarvana "zarota". Trde besede svetega očeta v zadnjih dneh volilne kampanje, ki so še bolj razburile duhove že itak razdvojen Italije, ki v veliki zmedbi išče izhod iz vse bolj nevzdržnega stanja. Ker vemo, da papež nikdar ničesar ne izreče slučajno, si lahko predstavljamo, da je

bil njegov namen prav zdrumiti vest ljudi, ki so pred tem, da izberejo može, ki bodo vodili državo v naslednjih letih. Na kongresu o razporoki in splavu je pred nekaj dnevi nadaljeval takole: v kulturnem okolju, ki ga označujejo individualizem, hedonizem ter preveč pogosto pomanjkanje solidarnosti in družbene podpore, se zgodi, da človeška svoboda v svoji krhkosti pred življenjskimi težavami odloča v nasprotju s neločljivostjo zakonske zveze ali v nasprotju s spoštovanjem do komaj spočetega

človeškega življenja, ki ga varuje materino naročje. Razporoka in splav sta kot izbiri po svoji naravi zelo različni, do njih prihaja tudi na dramatičen način, saj s sabo prinašata travme in so vir globokega trpljenja. To so "hude krivde" za osebe, ki se pregrešijo, toda Cerkev se mora tudi tem trpčim približati "z ljubeznijo in obzirnostjo, z občutljivostjo in materinsko pozornostjo". Vedno močnejša je tudi skušnjava predlagati evtanazijo kot "rešitev" za ostarele, ki so po papeževem mnenju v naši

družbi vedno bolj odrinjeni stran, v nekako "parkirišče". Nekateri starejše osebe se zavedajo - je spregovoril Ratzinger na generalni skupščini papeškega sveta za družino, posvečeno liku dedkov -, da so v breme družini, in zato raje živijo sami ali v domovih za ostarele z vsemi posledicami takega življenja. Sploh pa z več strani žal napreduje "kultura smrti", ki grozi tudi t. i. tretji življenjski dobi. Na starost bi morali gledati s pozornostjo in vedno v luči resnice o človeku, o družini in družbi. Ključ za razumevanje "trdih besed" svetega očeta je verjetno prav v tem stavku: "Vedno moramo reagirati z močjo proti tistemu, kar razčloveča družbo!"

DD

IV. forum za dialog med vero in kulturo

Škof dr. Rožman in njegov čas

V Lovranu pri Opatiji je v organizaciji Medškofijskega odbora za kulturo (MOK) v petek in soboto, 4. in 5. aprila 2008, potekal IV. forum za dialog med vero in kulturo z naslovom Resnica vas bo osvobodila (Jn 8,32) - Škof dr. Gregorij Rožman in njegov čas. Udeleženci so ob zaključku foruma sprejeli izjavo, ki jo je pooblaščen generalni vikar Anton Vovk, poznejši ljubljanski nadškof, v pastirskem pismu namenil duhovnikom za novo leto 1946:

"Strašne so rane, ki jih je zadajal sovražnik med štiriletno okupacijo našemu narodu in naši domovini. Njegov najhujši zločin pa je ta, da se mu je posrečilo razdvojiti naš narod in nahujskati brata zoper brata. Nedvomno je, da je tudi ta del naroda, izvzemši redke posameznike, mrzil fašističnega zavojevalca in se mu nameraval ob ugodnem trenutku upreti s silo, a dejansko se je le dal zapeljati v boj proti onemu delu, ki je takoj v začetku prešel v oboroženo akcijo. Z izražanjem verskega prepričanja, ki je bilo v naši preteklosti preveč povezano s politično-strankarsko opredelitvijo, je pritegnil okupator en del naroda s precejšnjim številom duhovnikov tako, da ga je vodil v boj proti drugemu delu, ki si je takoj v začetku okupacije postavil nalogo boriti se do kraja proti okupatorju, osvoboditi našo domovino in prispevati znaten delež k velikanskemu naporu zaveznikov, da se stre fašistično nasilje med narodi Evrope in vsega sveta. Kakor je pokazalo ravnanje katoličanov in njihov z nekatoličani združen odpor proti fašističnemu zavojevalcu v drugih deželah, je bila v tem primeru neosnovana razlaga papeževih besed, na katere so se pri nas sklicevali zagovorniki tega početja. Nepopisno gorje in strašno sovraštvo je rodilo tudi ovajanje svojih nasprotnikov okupatorju, ki je s posmehom in zlobnim veseljem pošiljal naše rojake v ječe in taborišča in na morišča. Ostro obsodbo zasluži - da nekrščansko postopanje, da na nazadnje tudi naši rojaki v imenu obrambe vere morili brez sodnega postopka in brez zadnje verske tolažbe kar vprek tiste, ki so jim bili ovadeni kot pripadniki osvobodilnega gibanja. Kristjani ne smejo tako ravnati niti v času najhujšega preganjanja vere. Žal so tudi nekateri duhovniki v neki na-

pačni, slepi gorečnosti izgubili pravi krščanski čut in so - ne le da niso nastopili proti takemu postopanju in svarili pred njim - celo opravičevali, če ne še bodrili k takemu delu in se ga udeleževali. Ni jih vodilo potrpežljivost in vztrajno zaupanje v Božjo previdnost, ampak bolj predrzna misel, kakor da je predvsem od njihovega lastnega posvetnega in s strankarskim mišljenjem prepojenega prizadevanja odvisna ohranitev in rast Božjega kraljestva med našim ljudstvom. Ljubezen, prva krščanska krepost, ki ne pozna mej (proximorum caritas limitum ignara - Pij XII.) se je sprevrgla v sovraštvo in posnemanje metod nevernikov.

Nismo sodniki nad subjektivno vestjo posameznika in voditeljev tega početja - Bog je sodnik; lahko pa danes vsakdo vidi, kako je bilo vse to početje usodno zgrešeno in kako kruto se je ta nenaravna, protinarodna, neiskrena in nemoralna zveza maščevala in koliko neopredeljeno gorja je prizadejala tudi premnogim nedolžnim udom našega naroda.

Ko se tega sedaj ob koncu leta z bridkostjo spominjamo in obžalujemo, ne bomo nehali prositi Kneza miru, naj z močjo svoje milosti razsvetluje in usmerja naše misli in naša srca, da bodo pripravljena s ponižnim priznanjem svojih napak in z vsem naporom svojih misli, nesebično in požrtvovalno služiti svojemu narodu in svoji domovini. Ne bomo nehali prositi, naj On, ki ima človeška srca v svoji oblasti in pomirja njegove viharje, kakor je pomiril vihar na morju, umiri in ublaži strastno hlepenje po maščevanju ter navdahne misli velikodušnosti, kar je posebna odlika zmagovalca in znak v trpljenju preizkušene in očiščenega plemenitega človeka".

Ta pretresljivi dokument razkriva tragiko slovenske medvojne zgodovine in njeno zapletenost. Udeleženci IV. foruma za dialog med vero in kulturo z naslovom Škof Gregorij Rožman in njegov čas smo v razmislekih o tem času ob vsej razliknosti gledanja na zgodovino in njeno vrednotenje prišli do soglasja, da je danes potrebno spoštljivo ohranjati zavest o tej tragičnosti in kompleksnosti, ki ne dovoljuje nikakršne ideološke instrumentalizacije škofa Rožmana o medvojnem dogajanju.

4. VELIKONOČNA NEDELJA - DOBREGA PASTIRJA

Apd 2, 14a. 36-41; Ps 23; 1 Pt 2, 20b-25; Jn 10, 1-10

Jezus je po Vnebohodu povelčan pri Očetu. Po odhodu Jezusa v nebesa se začne čas Cerkve. Sveti Duh je vlil pogum apostolom in drugim vernikom. Apostol Peter spregovori neustrašeno Judom z duhovniki vred, ki jim očita, da so križali začetnika življenja. Zaradi tega naj se spreobrnejo in obžalujejo greh, s katerim so ubili nedolžnega Jezusa. Po Vnebohodu je Jezus poduhovljen v svojem neumrljivem telesu. Apostoli so priče, da Jezus živi po vstajenju od mrtvih. Prikazuje se namreč apostolom in drugim, s katerimi je in pije, pokaže jim rane na rokah in nogah ter jih vabi, naj se prepričajo, da je v telesu. Prikazuje se skozi štirideset dni, da jih utrdi v veri, kajti pričati bodo morali pred vsem

svetom, da je Jezus Božji Sin, ki je postal človek, da je trpel in umrl zaradi naših grehov in da je vstal zaradi našega opravičenja. Živi pri Očetu, kjer prosi za nas in za vse ljudi, ki ga ponižno sprejemo. Jezus jim da Svetega Duha, kajti cilj njegovega učlovečenja, vsega delovanja in trpljenja, smrti in vstajenja ter Vnebohoda je darovanje Svetega Duha. A je nujno potrebno, kar prvi papež, sveti Peter, polaga na pretresena srca (v. 37) vernikov: "Rešite se iz tega pokvarjenega rodu!" (1Pt 2).

Za Binkošti že deluje Sveti Duh v ljudeh, ki so sprejeli Božjo besedo in krst. Spreobrne se približno tri tisoč ljudi (v. 41). To so odrasli ljudje. Prav je, da vemo, da so v začetku Cerkve krščevali samo odrasle. Le polagoma so začeli krščevati tudi otroke, zato da so jim posredovali vse darove Svetega Duha že v začetku življenja.

Dandanes skupine neokatehumenov obnavljajo krstne obljube po vajah v krščanskem življenju, da tako zavestno utrjujejo vero, upanje in ljubezen, kar so zanje pri krstu naredili njihovi starši in botri. Ker pa ve-

mo, da je krščansko življenje zahtevno, damo veliko na pripravo krsta skupaj s starši in botri, kolikor je mogoče. Ker odgovornost za življenje po krstu pripada ne samo krstitelju, duhovniku, marveč poleg staršev in botrov vsej krščanski skupnosti. Zato se moramo vsi utrjevati v krščanskem nauku o krstu. Posredovati moramo namreč vero otrokom in pošteno življenje.

Danes je nedelja molitve in zavzetosti za duhovne poklice, zlasti za nove duhovnike, redovnice in redovnike, misijonarje, duhovne skupine. Pravimo ji tudi nedelja Dobrega Pastirja. V Stari zavezi je pojem pastirja in Boga kot najvišjega pastirja zelo priljubljen. Tudi v Novi zavezi je tako.

Psalm 23 poje: "Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka" (v. 1). Pastir ima v roki palico in gorjačo (v. 4). Palica pomeni vodenje ovc, gorjača pa orožje proti divjim zverim.

Apostol Peter imenuje Jezusa pastirja in varuha naših duš (1 Pt 2, 25). Sv. pismo ga imenuje tudi jagnje, ki ga peljejo v zakol (Iz 53, 7). Janez Krstnik govori o Jezusu: "Glej-

te, Božje Jagnje, ki odvzema greh sveta" (Jn 1, 29). Je tudi vrata za ovce (Jn 10, 7).

Od pastirja pa se zahteva poštenje; da je vrata, varuh ljudi ter da se usposobi po trpljenju in vztrajnosti v dobroti; da potrpežljivo prenaša bridkost (1 Pt 2, 20-23).

Jezus je izpolnil svoj krst, ko "je na svojem telesu ponesel naše grehe na les" (1 Pt 2, 24). Ker ovce brez pastirja blodijo sem ter tja, jih je treba iskati, zbrati in voditi. Potrebujemo namreč pastirja, ki prihaja k ovцам skozi vrata, kajti tisti, ki se splazi v ovčjo stajo drugod, je tat ali ropar. Pravi pastir hodi pred ovčami. Ovce poznajo njegov glas in hodijo za njim.

Jezus pribije, da je le on vrata za ovce. Kdor stopi v stajo skozi njega, se bo rešil. Tat prihaja samo zato, da krade, kolje in uničuje.

Zaradi tega smo dolžni za pastirje najprej moliti, in sicer za dobre pastirje, saj poklic prihaja od Boga, zlasti duhovniški. Duhovnik pa naj varuje in ljubi ovce (Jn 10, 1-10). Če vztrajno trkamo na Božje srce za duhovne poklice, bomo uslišani.

Verska toleranca

Duhovnost je nekaj osebnega in tudi zasebnega

Danes je na splošno duhovnost zelo popularna, medtem ko se verno vse vprek kritizira. Drugo vprašanje pa je, kaj se pojmuje pod pojmom duhovnosti. Veliko ljudem pomeni nekaj, kar jim prija. Osnovni pomen duhovno-

zavest o obstoju Boga/boga, nadnaravnih sil. (Marsikdo ne loči, kdaj pišemo bog z malo in kdaj z veliko začetnico. Bog z veliko začetnico je mišljen krščanski Bog in bog z malo začetnico – nekrščanski bog! Saj strpnost za deva vse ljudi!)

pen namen in išče skupno prihodnost, zato je (vsaj morala bi biti!) tudi med seboj povezana. Ta povezanost pri človeku deluje veliko močnejše kakor povezanost, ki nastane ob kakšni politični avtoriteti.

Sama po sebi stališča vernih posameznikov niso nevarna nobenemu političnemu režimu, vendar je ta lahko kaj hitro nezaupljiv do posamezne veroizpovedi. Taki so bili vsi zadnji – izmi (fašizem, nacizem, komunizem, marksizem, leninizem, titoizem, maoizem...). Gojili so kult sebičnega in udobnega ateizma, zato so se bali tistih, ki jim je bilo glede na njihovo versko prepričanje to tuje. Politiki posamezniku lahko lažejo, ga preganjajo ali celo ubijejo. Tisti pa, ki pričuje za vero, ima in bo imel notranjo moč. Takšne verske priče se zelo težko utišajo, oziroma odstranijo za vselej.

Kristjan veruje v Boga, zato je tudi njegova vera najprej vera v Boga in ne v človeka samega! Od tu so tudi posledice, ki so vidne v socialnem, gospodarskem, pa tudi političnem okolju, kjer živijo resnični kristjani. Ker pa kristjani navadno ne živijo sami, ampak sredi tudi drugače mislečih, se kaj hitro pojavi vprašanje verske strpnosti ali nestrpnosti (enih in drugih!). V zgodovini se je že velikokrat zgo-

dilo, da so ljudje v imenu Boga/boga opravičevali svoja zla dejanja. S tem so marsikoga odbili od vere in Boga. Znano je podjarmljenje judov po kristjanih, muslimansko podjarmljenje kristjanov, vojne med protestanti in katoliki, med muslimani in nemuslimani ali nasilje med posameznimi skupinami muslimanov, med budisti in hinduisti.

Če sprejmemo in razumemo svojo človeško grešnost, nas taka izrabljanja vere ne oddaljijo od Boga, ampak nam – nasprotno – lahko dajo celo nagib, da svojo vero živimo bolj dosledno, globlje in je kljub negativnim dogodkom v preteklosti ne zapustimo. Sicer pa dejanja drugih, še zlasti pretekla, ne opravičujejo nikogar za njegova dejanja v sedanjosti! Vsa bo zase odgovor dajal pred Bogom, izgovarjanje na druge ne bo prišlo v poštev! Človek se sam odloča za Boga ali proti njemu, za izkušnjo njegove volje ali pa uveljavljanje svoje. Vprašanje verske strpnosti ali tolerance je danes prav tako aktualno kot v preteklosti, oziroma se zaradi vse večjega mešanja pripadnikov različnih ver in nazorov še zaostrojuje. Beseda toleranca izhaja iz latinščine, kjer "tolerare" pomeni 'prenašati ali 'nositi', "tolerare" pa 'dvigati'. Tako naj bi ljudi z drugačnim verskim prepričanjem prenašali, z njimi tudi potrpeči. Seveda ne tako, kakor prenašamo recimo glavobol! Drugače misleče skušamo razumeti, z njimi deliti krščanske kreposti: dobroto, usmiljenje, pravičnost...

Kristjanu ni nihče ukazal, naj drugače verujoče prenaša, ampak naj jih ljubi. To drugo pa je znatno zahtevnejše od takšnega ali drugačnega prenašanja...

Ambrož Kodolja

Pri Založbi ZRC SAZU nove filološke izdaje

Pri Založbi ZRC SAZU so izšla tri nova dela s področja jezikovnih ved. Kot poroča Slovenska tiskovna agencija, je akademik Jože Toporišič uredil 20. izdajo Razprav Razreda za filološke in literarne vede SAZU, nova bera pa prinaša še knjigo Svetopisemska lastna imena akademika Jožeta Krašoveca ter peto knjigo Etimološkega slovarja slovenskega jezika z naslovom Kazala. Dvajseti zvezek Razprav po besedah Toporišiča, vodilnega slovenskega jezikoslovca, prinaša 23 sestavkov. Razprave so v glavnem pisane v slovenščini, vključeni pa so tudi prispevki v angleščini, francoščini, nemščini in italijanščini.

Prispevki jezikoslovcov se dotikajo različnih tem, med drugim dvojezičnosti in jezikovne didaktike v antičnem Rimu, latinskega jezika v 19. stoletju ter etimoloških in dialektoloških vprašanj, je pojasnil na nedavni predstavitvi v prostorih Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) Toporišič. Slovenski teolog, filozof in pedagog Jože Krašovec je v knjigi Svetopisemska lastna imena objavil študijo s področja biblične in klasične filologije.

Delo, napisano v slovenščini in angleščini, predstavlja temeljni priročnik za študij razvoja svetopisemskih lastnih imen v sklopu evropskih jezikov. Razdeljena je na tri dele: v prvem je avtor izpostavil nekatera vprašanja v zvezi z etimologijo bibličnih imen, v drugem je predstavil prevajanje svetopisemskih lastnih imen v prevodih Svetega pisma, v tretjem pa prenašanje semitskih oblik svetopisemskih lastnih imen v grškem in latinskem jezikovnem izročilu.

Peta knjiga Etimološkega slovarja slovenskega jezika je zadnje poglavje projekta, s katerim je Fran Ramovš začel tik pred drugo svetovno vojno in ga po njej zapustil Francetu Bezlaju. Knjigo Kazal k Bezlajevemu etimološkemu slovarju sta izdelala Marko Snoj in Simona Klemenčič. Kazala so bila izdelana po principu izčrpnosti. Za avtorja je bila knjiga tudi strokovno in tehnično zahtevna naloga, saj sta morala na primerne načine uporabiti že obstoječe standarde razvrščanja in nato po potrebi dodati nove.

sti je usmerjen k nematerialnim vrednotam, iz tega pa izhaja drug pomen te besede, to je duševno, duhovno življenje človeka. V tem pomenu je torej duhovnost nekaj osebnega in tudi zasebnega. Taka pa je tudi vernost, ki enako sodi v svet duhovnosti, a je danes kamen spotike z vseh strani, vseprek jo kritizirajo. Zakaj? Bistvo vernosti ali religioznosti je

Vernost ali religioznost pa je povsem nekaj drugega. Beseda religioznost izhaja iz latinske besede "religare" in pomeni vezati. Če pojem vernost razumemo skozi latinsko besedo "religare", potem se nam skozi to besedo odpre bistveni pomen moje in tvoje vernosti. Vernik se naveže na to, kar veruje. Verska skupnost ima skupno zgodovino, sku-

Zavzemanje za sprejetje novega družinskega zakonika

Kokalj: Družina visoko na lestvici vrednot

Klasični zakon je oblika skupnosti, ki je dolgoročno najbolj optimalna za družbo in državo ter najbolj zdrava za otroke, je dejal Anton Kokalj (NSi). Kot meni, družina v Sloveniji in v Evropi na lestvici vrednot zelo "visoko kotira".

"V NSi se zavzemamo, da se varuje kot unikatna skupnost, do popolne izenačitve istospolnih zakonskih skupnosti s klasično družino pa smo skeptični", pravi Kokalj.

Kot je na nedavni novinarski konferenci opozoril poslanec Kokalj, je družina temelj družbe, ki si kot enkratna povezava med moškimi in žensko zasluži poseb-

no podporo.

"V NSi podpiramo tiste oblike življenja, ki so se skozi zgodovino izkazale kot najbolj zdrave in najbolj ekonomične", je poudaril. Obenem je še dodal, da sta družina in materinstvo najvišja prioriteta v NSi. "Družina je lakmusov papir celotne politike v državi", je opozoril. Kokalj je kot član slovenske delegacije v parlamentarni skupščini Sveta Evrope predstavil tudi stališče do vprašanja pravnega priznanja istospolnih partnerskih zvez, ki ga je

obravnavala skupščina. V poročilu o obravnavi te vsebine je po besedah Kokalja namreč mo-

Anton Kokalj

goče zaslediti težnjo po izenačevanju statusa zakonske zveze moškega in ženske z istospolno partnersko zvezo.

"Kolege v Evropski ljudski stranki sem pozval, da sama izenačitev ne prinaša nobenega dodatnega privilegija istospolnim partnerskim zvezam", je dejal poslanec. Kot je pojasnil svoje stališče, se strinja s tem, da imajo istospolne partnerske zveze po pravni in finančni plati iste ugodnosti, do popolne izenačitve pa je skeptičen.

Obenem je dodal, da vsi strokovni zaključki kažejo na to, da je za otroke najbolj zdravo okolje v klasični družini, kjer obstaja harmonija med moškimi in žensko. "Če kakršne koli druge partnerske zveze v zakonodaji dobijo enak status kot zakonska zveza med moškim in ženo, to pomeni degradacijo in razvrednotenje tradicionalne družine", je ocenil Kokalj.

Komentiral je tudi stališče parlamentarne skupščine Sveta Evrope o preprečevanju zapuščenja otrok ob rojstvu kot prve oblike nasilja nad otroki. "Strinjam se s tem, da je treba reševati ta problem, vendar se mi zdi predlog skupščine, ki poudarja večjo dostopnost do splava, napačna pot. Zapuščanje otrok je problem, ki ga je treba reševati na drugih ravneh, predvsem pa prej, kot je potreben splav", je poudaril poslanec. Po njegovem mnenju je to namreč resen problem, vendar večji dostop do kontracepcije in abortusa zanj ni najboljše in trajna rešitev. Po njegovem prepričanju namreč splav ženski v večini primerov povzroča hude trajne fizične in psihične posledice. "Prava rešitev je aktivna pomoč ženskam, ki so soočene z nezaželeno nosečnostjo", poudarja Kokalj. Pri tem omenja vzgojo in izobraževanje. "To mora biti vzgoja in izobraževanje za vredno-

te. Največji primanjkljaj je namreč pomanjkanje informacij, tudi teh, kakšne posledice ženski povzroča splav", je prepričan poslanec.

Pri tem je izpostavil problem demografije, ki po njegovih besedah dolgoročno ogroža EU. "Pri reševanju demografskega problema NSi poudarja vlogo klasične družine", je poudaril Kokalj. Navedel je tudi nekaj dosežkov pri urejanju področja družine, ki so bili narejeni v mandatu te vlade. Poudaril pa je, da je na tem področju možno še veliko narediti.

"V prihodnje se bomo zavzemali za sprejetje družinskega zakonika, ki bi bolj jasno opredelil status klasične družine", je dejal Kokalj. Po njegovem pa je za ohranitev družine mogoče kaj več narediti tudi na davčnem področju ter na področju socialnega in finančnega statusa družin z več otroki.

STA

Slovensko romanje v Rim

Verniki in škofje so se zahvalili za nove škofije

Od 25. do 28. marca 2008 je nad tisoč dvesto vernikov iz celjske, murskosoboške in novomeške škofije skupaj s svojimi škofi – msgr. dr. Antonom Stresom, msgr. dr. Marjanom Turnškom in msgr. Andrejem Glavanom – poročalo v Rim, da bi se Bogu in papežu Benediktu XVI. zahvalili za ustanovitve novih škofij. Vrhunec romanja sta bila avdiencia na Trgu sv. Petra in bogoslužje v baziliki sv. Petra.

Med avdienco so se škofje osebno zahvalili papežu za zaupanje, ki ga je slovenskim vernikom izkazal dne 7. aprila

2006 s tem, ko je v Cerkvi na Slovenskem ustanovil tri nove škofije. Sveti oče je Slovence nagovoril takole: "Dobrodošli romarji iz Slovenije, ki ste se zbrali v tako velikem številu! Še posebej pozdravljam vernike iz mladih škofijskih občestev Celje, Murska Sobota in Novo mesto, ki se hvaležno spominjate nedavne ustanovitve vaših škofij. To romanje v Večno mesto, kjer sta svojo vero v Kristusa izpričala sveta apostola Peter in Pavel, naj okrepi vašo vero v vstalega Gospoda ter vašo apostolsko gorečnost, da boste svojim rojakom pri našalci veselja in upanja. Naj

bo z vami moj blagoslov"! Pri popoldanski sv. maši, ki jo je ob somaševanju škofa Turnška in škofa Glavana ter številnih duhovnikov vodil škof Stres, so se verniki zahvalili Bogu za nove škofije. Bogoslužja so se udeležili tudi:

veleposlanika Republike Slovenije pri Svetem sedežu in pri Republiki Italiji, dr. Ivan Rebernik in dr. Andrej Capuder s soprogama, ter nekdanji veleposlanik dr. Štefan Falež. Škof Stres je v pridigi spregovoril o pomenu Kristusovega in slehernega našega trpljenja, ki najde svoj smisel prav v končni zmagi Kristusa nad sm-

rtjo in dobrega nad zlim. Obenem je vernike spodbudil k zavzetemu sodelovanju, da bi mlade škofije navdušeno opravljale svoje poslanstvo. Ob koncu je zbrane vernike v baziliki sv. Petra nagovoril še prefekt Kongregacije ustanov

posvečenega življenja in družb apostolskega življenja kardinal Franc Rode. Med drugim je poudaril pomen nove ureditve Cerkve na Slovenskem za narod in državo, pa tudi veliko prednost, ki jo občestvu prinaša možnost,

da so škofje, duhovniki in verniki med seboj tesneje povezani. Med konkretnimi nalogami je omenil prizadevanje za osebno svetost in vzgojo mladih za krščanske vrednote.

Karlo Smodiš

Zborovska revija v Sovodnjah in Gorici

Uspešna izvedba 8. revije Zlata grla

Foto AC

V soboto in nedeljo, 4. in 5. aprila, je bila na Goriškem že tradicionalna zborovska revija za otroške in mladinske pevske zборе Zlata grla, ki jo je letos že osmič organiziralo Prosvetno društvo Vrh Sv. Mihaela ob pokroviteljstvu Združenja cerkvenih pevskih zborov - Gorica.

Dvodnevno pevsko srečanje je tudi letos v Sovodnje in v Gorico privabilo številne malčke, ki so popestrili zgodnjeaprilska pomladna popoldneva. Organizatorji so revijo razdelili na dva dela, tako kot se je že ustalila tradicija v zadnjih letih. V soboto je bil na sporedu netekmovalni revijalni del v Kulturnem domu v Sovodnjah, v nedeljo pa so se za zlate, srebrne in bronaste plakete potegovali otroški in mladinski pevski zbori v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Organizatorji so bili nad potekom revije zadovoljni. V dveh dneh se je namreč na odru zvrstilo kar 19 pevskih sestavov. Netekmovalno se jih je v soboto predstavilo 12, v nedeljo pa so v kategoriji

otroških zborov tekmovali 3 sestavi, v mladinski kategoriji pa 4. Skupaj je tako pred publiko stopilo 330 otrok.

Največje zanimanje je seveda vladalo za nedeljski, tekmovalni del. Umetniško komisijo so sestavljali glasbeni in zborovski

strokovnjaki iz zamejstva in Slovenije; zборе so ocenjevali Damjana Čevdek, Branka Krajnc Potočnik, Maja Cilenšek in Patrick Quaggiato. V kategoriji otroških zborov so se predstavili OPZ OŠ Prežihov Voranc Dolina - Mačkolje, OPZ Kraški

cvet - Trebče in OPZ Albin Bubič - Milje, med mladinskimi zbori pa so nastopili MIPZ OŠ Šempas, Vokalno-instrumentalna skupina Katizbor - Catticoro iz župnije Katinara - Trst, MIPZ Ladja - Devin in MIPZ Kraški cvet - Trebče. Strokovna komisija je podelila dve zlati plaketi:

v kategoriji otroških zborov si jo je prislužil OPZ Kraški cvet pod vodstvom s. Karmen Koren, v "starejši kategoriji" pa sorodni MIPZ Kraški cvet, ki ga prav tako vodi s. Karmen. Oba sestava sta si tudi prislužila priznanje za najboljšo izvedbo obveznih pesmi v svojih kategorijah: za otroške zборе je to bila Spalni vlak Patricka Quaggiata, za mladinske zборе pa Jadro Staneta Maliča. Končni obračun letošnje revije Zlata grla je podal umetniški koordinator Mirko Ferlan, ki je podčrtal zadovoljstvo organizatorjev, pohvalil kakovost nastopajočih in izpostavil pomen prisotnosti mladinskega zbora OŠ iz Šempasa (revije Zlata grla se je prvič udeležil zbor iz Slovenije), hkrati pa je tudi ugotovil, da se letošnjega tekmovalnega dela revije žal ni udeležil noben otroški in mladinski pevski zbor z Goriškega.

Nedeljski tekmovalni dan sta s svojim nastopom zaokrožila vokalna skupina Bodeča neža pod vodstvom Mateje Černic in otroški pevski zbor Vrh Sv. Mihaela z igrice Nekega pomladnega dne se mi je avtomobil pokvaril... v režiji Tatjana Devetaka.

AC

Zanimiv zborovski večer v Laškem Ljubljanski Madrigalisti pred našo publiko

Foto KM

V Trzinu je bil v soboto, 29. marca, na sporedu zanimiv zborovski dogodek. V goste je namreč prišel priznani slovenski zborovski sestav Ljubljanski Madrigalisti. Zbor sestavljajo predvsem mladi obrazi iz slovenske prestolnice in okolice, veliko je študentov in študentk, ki svoj prosti čas namenijo petju. Od leta 2003 jih vodi mlada dirigentka Andreja Martinjak, s katero je komorni zbor Ljubljanski Madrigalisti osvojil že več mednarodnih priznanj v Sloveniji, pa tudi v tujini (Francija, Anglija in Nemčija).

Večer v Trzinu so organizirala društva Hrast iz Doberdoba, Jadro iz Ronk, Tržič iz Tržiča ter ženski pevski zbor iz Ronk. Uvedel ga je Karlo Mucci, predsednik društva Jadro, ki je

na kratko predstavil spored večera in protagoniste. Zborovski koncert je bil namreč razdeljen na dva dela: uvodni pozdrav so publiki namenili domači pevci MePZ Hrast pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča. Predstavili so krajši spored ljudskih in avtorskih slovenskih skladb, med njimi tudi dela zamejskih skladateljev Vasilija Mirka in Ubalda Vrabca. Glavno besedo so nato prevzeli ljubljanski pevci. Pred polno župnijsko dvorano Sv. Nikolaja, kamor so prišli številni poslušalci z Goriškega in s Tržaškega, so ubrano odpeli program modernejših stvaritev in splet iz slovenske ljudske zakladnice. Pevci pod vodstvom Martinjakove so posebno pozornost namenili tržaškemu etnologu in glasbeniku Pavletu Merkuju.

Kratka

Zadnja pravljica v Feiglovi knjižnici

Ko je pomlad končno pokazala svoje prijazno sončno lice, so se v Feiglovi knjižnici poslovice Pravljice urice, ki so v letošnjem šolskem letu, od oktobra do marca, polepšale otrokom od tretjega do sedmega

Foto IK

leta marsikateri ponedeljek popoldan in ga odele v čarobno tančico, skozi katero na vsakršno dogajanje posije posebna, dobra svetloba. V ponedeljek, 31. marca, je v prijetni mladinski sobi Feiglove knjižnice kar prekipevalo od otroškega čebljanja. Na dvanajsto srečanje s pravljico je prišlo okrog štiri-deset, zvečine predšolskih otrok, katerih pozornost je z ljubeznivo, a odločno besedo in zvončkanjem majhnega zvončka takoj ujela v svoje mreže cenje-

na učiteljica in priljubljena ljubiteljska igralka Majda Zavadlav, ki ji dolgoletno poučevanje in izkušnje na odrskih deskah ter ne nazadnje pripovedovanje pravljic v projektu predšolske bralne vzgoje omogočajo, da se s pravim pristopom sooča z mladimi poslušalci in z lahkoto obvlada njihovo razigranost. Poljubček za lahko noč je naslov drobni pravljici ki jo je razpletla, pravzaprav spretno odigrala s pomočjo otrok, ki so se gnetli okrog nje in radovedno opazovali, kaj bo potegnila iz svoje velike, pisane torbe. Iz nje je skočil protagonist pravljice pripovedi mali medvedek Poldek, ki nekega večera ni mogel in ni mogel zaspati. Ko mu je mamica voščila lahko noč, mu je zmeraj nekaj manjkalo: pravljica, ljubljena odejica, mleko z medom... Ko pa je mamica dognala, da je pozabila najpomembnejše, poljubček za lahko noč, je medvedek končno zaspal, tudi ob uspavanki, ki so mu jo na spodbudo Zavadlavove zapeli prisotni malčki in dodali še tisto o petih medvedkih, ki se žogajo na livadi kraj vode in poslali tisoč poljubčkov svojim mamicam, pa tudi nekaterim prisotnim očkom. Potem pa je vsak dobil papirnatega medvedka in ga z barvicami dopolnil.

Pravljice urice so vzele slovo, privlačne ilustrirane knjižice s pravljicnimi vsebinami in poučnimi iskricami, s katerimi je bogato založena Feiglova knjižnica, pa so otrokom vse leto na razpolago in komaj čakajo, da se jih nežne ročice poslužijo in iz njihovih vsebin spoznajo marsikaj lepega, pa tudi koristnega za dolgo pot spoznavanja, odrasčanja in zorenja. / IK

V soboto jutraj na našem uredništvu

Prisrčen obisk otrok dveh drugih razredov šole Oton Župančič

V soboto, 5. aprila, nas je na uredništvu v Gorici obiskala lepa skupina živahnih otrok dveh sekcij drugega razreda mestne osnovne šole Oton Župančič iz ulice Brolo. Imeli so t. i. delovno soboto in jo izkoristili za obisk našega uredništva, da bi spoznali naše delo. Spremljali so jih učiteljica Danila Komjanc, Agata Koren in Dario Leban, ki so jih v šoli že pripravili na to srečanje s časnikarskim delom. Otroci so pozorno poslušali naše urednike Ivo Koršič, Danijela Devetaka in Jurija Paljka, ki so jim na računalnikih pokazali, kako nastaja

Foto DPD

naš tednik, kako se pišejo članki in pripravljajo fotografije za objavo. Otroci so kot pravi mali časnikarji pripravili vprašanja in si skrbno zapisovali odgovore; gledali so, kako se oblikuje časnik, se pogovarjali o vsem, kar zadeva naše delo in naš čas-

sopis. Osnovnošolci so bili zelo veseli in so obljubili, da bodo še prišli na obisk.

V prostorih galerije Ars na Travniku so si nato tudi ogledali razstavo likovnih del primorskega slikarja Ivana Stojana Rutarja.

Majda Bratina

Z nami, za vas!

13. in 14. aprila
me podpri s svojo
preferenco

NA DEŽELNIH VOLITVAH VOLI TAKO:

ILLY

BRATINA MAJDA

V soboto, 12. aprila, prvo srečanje iz niza Snovanja 2008

Vabljava izložba projektov glasbenega centra Emil Komel

Tretja izvedba Snovanj se predstavlja barvito bodisi vsebinsko kot oblikovno. Organizatorji so za predstavitev knjižico in tiskovine izbrali tople oranžno rdeče tone slike mladega goriškega ustvarjalca Marka Faganela. O letošnjem projektu so spregovorili na tiskovni konferenci v torek 8. aprila, na Slovenskem centru za glasbeno vzgojo Emil Komel. Ravnatelj Silvan Kerševan je v uvodu poudaril, da je bila formula, ki so si jo izmislili pred tremi leti, posrečena, saj je učna ekipa tako že od začetka šolskega leta programirala in usmerjala delo, ki je potekalo v zimskih mesecih. Z javnim prikazom teh projektov se dodatno osmislila vloga šole v celotnem kulturnem kontekstu goriškega prostora. Snovanja postajajo tako, po besedah ravnatelja, vabljava izložba, v kateri pridejo do izraza najbolj kvalitetni šolski dosežki, poleg tega pa se razbere tudi usmeritev vodstva centra Komel, ki mu je pri srcu povezo-

vanje mladine ob glasbi v tem našem prostoru. Nenazadnje je prisotna tudi skrb po spoznavanju in promociji slovenske glasbe, predvsem domače. Cikel Snovanj se začne v soboto, 12. aprila, z Orkestrom Nova iz Nove Gorice z dirigentom Jurijem Križničem, kjer se bo predstavil tudi mladi tolminski kitarist Sebastijan Grego. V mesecu aprilu bomo lahko poslušali še skladbe študentov kompozicije Tartinija v Trstu iz razreda profesorja Fabia Niedra. Novost letošnjega projekta je nastop Jazz oddelka, ki je zaživel na šoli in ga vodi kitarist Jan Sturiale. Tudi mesec maj napoveduje tri vsebinsko različne prireditve: v romantičnem duhu bodo igrali pianisti Si-

Foto JIMP

mone Peraz, Neva Klanjšček, Giuseppe Guarrera in Aleksander Gadžijev. Na večeru z naslovom *Muovete al mio bel suon* bo skupina mladih izvajalcev iz naše dežele in Slovenije zaigrala in zapela renesančne in baročne pesmi. Ob zaključku meseca bo Pevska skupina Musicum predstavila svojo zadnjo zgoščenko s skladbami Galusa in njegovih sopotnikov. Ob koncu šolskega leta se bodo predstavili najmlajši na prireditvi, ki nastaja v sodelovanju z osnovno šolo

brani učenci in šolski orkester (Luigi Pistore). Program komorne glasbe bo šola namenila svoji profesorici violine Clari Bensa, ki zaključuje višjo stopnjo študija violine na Tartiniju. Krona sezone bo tradicionalno srečanje ob praznovanju zavetnika sv. Ivana v slovenskem župnijskem središču. Zadnji koncert bo posvečen spominu goriških skladateljev Kogoja, Bratuža, Komela ter Jericija in Krena, ki sta nas zapustila lansko leto.

KB

Snovanja

KC Lojze Bratuž
12. aprila ob 18. uri

Orkester NOVA iz Nove Gorice
Sebastijan Grego, kitara - Jurij Križnič, dirigent

M. Castelnuovo - Tedesco,
W. A. Mozart,
M. Giuliani,
G. Holst

Pokrajinski muzej
na Goriškem gradu
24. aprila ob 20. uri

Zapiski na črtovju

Skladbe študentov kompozicije na Tartiniju v Trstu

F. Trapani, M. Korvits,
F. Zanolla, N. Sbuelz,
I. Zobin, T. Jercog,
D. Savron, F. Nieder

KC Lojze Bratuž
30. aprila ob 20. uri

Turning Point

Igrajo učenci jazz-oddelka na SCGV Emil Komel - vodi Jan Sturiale

M. Davis, G. Gershwin,
V. Young, R. Peckham,
J. Kelly, K. Burell, J. Kosma,
F. Zappa

KC Lojze Bratuž
7. maja ob 18. uri

Romantični klavir

Pianisti iz razreda prof. Siljavuša Gadžijeva
Alexander Gadžijev, Giuseppe Guarrera, Neva Klanjšček, Simone Peraz

F. Chopin, F. Schubert,
R. Schumann, S. Rahmaninov

Pokrajinski muzej
na Goriškem gradu
15. maja ob 20. uri

Muovete al mio bel suon

Renesančne in baročne pesmi in ples izvajajo mladi glasbeniki iz dežele Furlanije Julijske Krajine in Slovenije

C. Monteverdi, G. Frescobaldi,
I. Posch, M. Praetorius,
G. F. Händel, J. S. Bach

Dvorana
kromberškškega muzeja (Slo)
31. maja ob 18. uri

"Renesansa"

Pevska skupina Musicum predstavi novo zgoščenko
Umetniški vodja Matjaž Šček

Gallus, Dowland,
Purcell, Byrd, Croce

KC Lojze Bratuž
4. junija ob 18. uri

Ko so bili krokarji še pisani

Pripovedujejo, pojejo in igrajo učenci O. Š. Oton Župančič iz Gorice
v sodelovanju s SCGV Emil Komel

KC Lojze Bratuž
12. junija ob 20. uri

Glasbeni mozaik

Solisti in orkester SCGV Emil Komel, vodi Luigi Pistore

Vivaldi, Gluck, Bartok,
Villa Lobos, Prokofjev

Pokrajinski muzej
na Goriškem gradu
20. junija ob 20. uri

V dvoje

Clara Bensa, violina
Aleksander Sluga, violončelo - Irina Ovtchinnikova, klavir

J. S. Bach,
Z. Kodaly, C. Franck

Cerkev sv. Ivana
24. junija ob 20. uri

Živ spomin

Solisti, komorne skupine, zbor in orkester ArsAtelier
Adi Danev, dirigent

M. Kogoj, L. Bratuž,
E. Komel, C. Kren, S. Jericijo

SCGV Emil Komel
drev. 20. septembra, 85 - Gorica

VSTOP PROST

+39 0481 532163
scgvkomel@tin.it

Obvestila

V četrtek, 17. aprila 2008, ob 20.30 bo na sedežu Mladinskega doma - ulica Don Bosco 60, Gorica - potekal 5. redni občni zbor članov za odobritev računov in programa. Vabljeni.

Ob 150-letnici prikazovanj je vsedržavna organizacija UNITALSI zaradi velikega povpraševanja organizirala še drugo letalo. Zato obveščamo bralce Novega glasa in vse zainteresirane, ki bi želeli poročati v Lurd z letalom, naj se čim prej javijo. Vpisovali bomo do razpoložljivih mest. Obveščamo tudi, da so se začela vpisovanja za romanje z vlakom. Vsa središča so odprta. Zberite si tisto, ki vam je bližje ali bolj pri srcu. Voščimo vam lepo jubilejno romanje. Slovenske sestre UNITALSI

Katoliško tiskovno društvo daje v najem trisobno stanovanje v Kulturnem centru L. Bratuž na drevoredu 20. septembra 85 v Gorici. Zainteresirani lahko pokličejo v jutranjih urah na tel. 0481 531445. Pisno prošnjo oddajte na naslov: Katoliško tiskovno društvo, 34170 GORICA / GORIZIA Travniki / Piazza Vittoria 25.

Fundacija Gorica daje v najem trisobno stanovanje z veliko teraso in parkirnim prostorom v zaprtem dvorišču v ulici S. Giovanni 9, Gorica (1. nadstropje). Zainteresirani lahko pokličejo v jutranjih urah na tel. št. (0039) 0481 531445.

Romanje v Medjugorje od 2. do 5. maja 2008. Vabimo vas na romanje v Medjugorje. Predvideni so vzpon na Križevac in na Hrib prikazovanj, obisk skupnosti Cenacolo in Oaze miru ter sodelovanje pri verskih svečanostih. Cena: 100,00 evrov. Ob vpisu je treba poravnati ceno celotnega potovanja. Italijanski in slovenski državljani lahko potujejo samo z osebno izkaznico. Prijave

sprejemata: župnik dr. Jože Markuža, tel. 040 229166, in g. Darko, tel. 0481 882395 ali 0481 32121.

Potovanje z Novim glasom v Uzbekistan. Prijavitelje potovanja v Uzbekistan od 15. do 22. maja naprošamo, da bi najkasneje do srede, 16. aprila 2008, poravnali celotni znesek potovanja.

Čestitka

Našemu pevcu Fabiju Marussigu in ženi Majdi se je rodila prvorojenka Marta. Da bi zrasla v zdravo in veselo pevko, ji iskreno želi zbor Lojze Bratuž.

RADIO SPAZIO 103

Slovenske oddaje (od 11.04. do 17.04.2008)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, od ponedeljka do petka, od 18.30 do 19.30. Spored:

Petek, 11. aprila (v studiu Andrej Baucon): Ob domačem ognjišču: domače viže; zborovski kotiček; iz krščanskega sveta; zanimivosti, humor in obvestila.

Ponedeljek, 14. aprila (v studiu Andrej Baucon): Sodobni sound: lahka glasba; živemu se vse zgodi; zanimivosti in obvestila.

Torek, 15. aprila (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 16. aprila (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: Domači bivol - Izbor melodij.

Četrtek, 17. aprila (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: posnetki z naših kulturnih prireditev - Glasba iz studia 2.

Vljudno vabljeni
na odprtje pregledne razstave

NEGOVAN NEMEC 20 LET POZNEJE

Umetnika in razstavljen dela bo predstavil Jurij Paljk

Glasbeni poklon: Alexander Gadžijev, klavir

Kulturni center Lojze Bratuž

Sreda, 16. aprila 2008, ob 18. uri

DRAMSKA DRUŽINA F.B. SEDEJ

Peter Shaffer ČRNA KOMEDIJA

Režija: Franko Žerjal

Premiera 19. aprila 2008, ob 20.30

Ponovitev 20. aprila 2008, ob 17. uri

V dvorani Sedejevega doma v Števerjanu

POD POKROVITELJSTVOM ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

Kratki

Zanimiv večer o Himalaji

Prosvetno društvo Štandrež je v sredo, 2. aprila, povabilo v Štandrež gornika Milana Vogrinca iz Vrblja pri Celju, ki se je v lanskem sezoni povzpel z odpravo enajstih planincev na himalajsko gorovje in stopil na več kot 6 tisoč metrov visoki Island Peak. Potopisno predavanje je bilo zelo zanimivo, saj je Vogrinc z lepimi posnetki in s prijetno besedo predstavil lepote in tudi težave hoje v himalajsko gorovje ter življenje domačinov, ki so zakoreninjeni v naseljih pod Everestom. Vogrinc je tudi član dramske skupine iz Vrblja, s katero goji štandredsko društvo dolgoletno in uspešno sodelovanje. Pohod v Himalajo si je privoščil ob 50. življenjskem jubileju.

Godalni Trio iz Barija v Kulturnem centru

V petek, 11. aprila, bo ob 20.30 v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž nastopil godalni Trio iz Barija. Koncert prireja Društvo C. A. Seghizzi v sodelovanju s Kulturnim centrom Lojze Bratuž. Trio sestavljajo priznani glasbeniki in pedagogi Marek Rose, violina, Antonio Sanarica, violoncello, in pianist Adriano Cirillo, ki je pred dvajsetimi leti ustanovil skupino. Na večeru bodo glasbeniki predstavili dela L. van Beethovna, Haydna in Dvoraka. Obeta se zanimiv in bogat koncert. Vstop je prost, vljudno vabljeni!

Pogovori ob meji / Roberto Siljan

“Naše okolje je treba jemati kot bogastvo”

V sklopu rubrike Pogovori ob meji smo pred nekaj tedni v Izoli obiskali Roberta Siljana. S športnim novinarstvom se ukvarja že kakih dvajset let, od leta 2005 pa je glavni urednik športnih oddaj pri italijanskem uredništvu TV Koper – Capodistria. Siljan se je rodil leta 1966 v Pulju, italijansko osnovno šolo je obiskoval v Izoli, italijansko gimnazijo v Kopru, po univerzitetni izobrazbi pa je prometni inženir.

Vprašanje Kaj ti pomeni biti manjšinec postaja že rutinsko. Začniva torej s tem.

V svoji vlogi manjšinca sem se v preteklosti večkrat srečal s čisto posebnimi okoliščinami, ki so bile mestoma tudi neprijetne. Nestrpnosti nikoli nisem mogel prenašati. Nekajkrat sem kak izpad take vrste doživel tudi na lastni koži, predvsem v času otroštva in odrasčanja. Človek začne sčasoma take dogodke drugače vrednotiti. Še vedno pa ostajam močno občutljiv za problem strpnosti. S časom se je nekaj spremenilo tudi v našem okolju, ne pa vse.

Sprememba v človeku in okolju torej?

Dogajanje prav gotovo vsakdo doživlja po svoje. Tudi njegov način vedenja je odvisen od zunanjih okoliščin, mimo lastne biti pa ni mogoče. Poudarjam pa, da me še danes motijo nekateri družbeni pojavi. Če se to dogaja med otroki in mladimi, ni še tako zelo hudo, ko pa zavzamejo določene stvari institucionalno razsežnost, lahko postanejo zaskrbljujoče. Menim, da bi bilo treba naše okolje, ki je že po definiciji večkulturno, jemati kot bogastvo. Naravno bi torej bilo, da bi med ljudmi vladalo sožitje.

V tem tvojem razmišljanju je zelo zaznati tvojo športno formacijo. Šport namreč združuje ljudi, ki so različni po jeziku, barvi polti, prepričanju itd. Šport je v tem pogledu precej zdravo okolje, čeprav je prišlo v zadnjih časih tudi do več neljubih dogodkov. Nam vsem zna-

na dejstva govore o tem, da se tudi na športnem področju pojavljata nasilje in rasizem, ki njegovemu ugledu zagotovo ne koristita. Preidiva na okolje, v katerem si zrasel. Je bilo to enojezično ali večjezično?

Že od rane mladosti sem imel z večinsko stvarnostjo vsakodnevne stike. Na prostoru pred stanovanjskim blokom je bila večina otrok, ki so tam preživljali svoj prosti čas, Neitalijani. Tedaj še nismo poznali videoigrice, računalnikov in podobnih stvari, zato smo večji del svojega časa preživljali skupaj. Oddih nam je predstavljajo predvsem branje žoge. Večina mojih tedanjih prija-

namreč privekal v poletnih mesecih, ko so moji starši redno zahajali v Pulj. V Izolo sta se namreč priselila dve leti pred mojim rojstvom. V Pulju pa nisem nikoli prebival.

Kaj se je spremenilo v odnosu do sorodnikov v Pulju po letu 1991, ko je nastala nova meja na Dragonji?

Odnosi med nami se seveda niso bistveno spremenili. Obiski so postajali čedalje redkejši, a ne toliko zaradi nove meje, temveč zaradi vsakodnevnih osebnih obveznosti. Mejo, ki je pred nekaj meseci postala schengenska, čutim veliko močneje. Zato si želim, da bi tudi Hrvaška čim prej vstopila v evropsko zvezo.

Pa tista meja z Italijo? Imaš morda tudi v Trstu kake sorodnike?

Sorodnike imam razpršene po Italiji, v Trstu pa nikogar. Kaj ti je Trst pomenil v preteklosti, denimo v sedemdesetih ali osemdesetih?

V sedemdesetih sem obiskoval osnovno šolo, v osemdesetih pa je Trst postal zanimiv za veliko pripadnikov naše skupnosti predvsem kot cilj študija. Mejo, ki nas je ločevala od Trsta, sem doživljal kot neko danost, veliko močneje sem doživljal njen padec kot pa njen obstoj. Meja je nastala pred nekaj desetletji, prej je namreč ni bilo. Z njenim padcem bo ta prostor znova združen. Pričakujem, da bo Trst postal središče širšega zaledja, postajal bo vse zanimivejši tudi za naš prostor ob istrski obali.

Kaj pa zate osebno? Danes mi Trst ne pomeni več ti-stega, kar mi je nekoč. Svojo družino sem si ustvaril tu, ne bom se več premikal drugam.

Pa še vprašanje o športu. Okolje dobro poznaš. Zato bi te vprašal, kako je organizirana italijanska narodna skupnost na športnem področju?

Sam sem že v otroških letih kmalu začel brcati žogo, moja druga ljubezen pa je bila košarka, s katero se v prostem času ukvarjam še

danes. Tega športa sem se lotil tudi resneje, a sem ga zaradi študijskih in delovnih obveznosti nato opustil. Odločil sem se, da ne bom šel na pot kariere poklicnega športnika, saj ta nekoč ni bila tako perspektivna, kot je lahko danes.

So pri vas ekipe, ki delujejo v okviru italijanske narodne skupnosti?

Košarkarska ekipa deluje ravno v sklopu skupnosti Italijanov v Izoli, imenuje pa se Circolo. Nastala je sicer v Kopru. Ko sem v njej nastopal tudi sam, smo se udeleževali raznih amaterskih prvenstev, ki so potekala na našem prostoru. Leta 1988 se nam je ponudila priložnost, da se uvrstimo v slovensko, tedaj še republiško prvenstvo.

Kot sem že povedal, sem igranje košarke nato opustil. S starimi tovariši sem se srečal pred slabimi desetimi leti, ko smo se udeležili prvenstva Alpe Adria, namenjenega ekipam, ki jih sestavljajo malce starejši igralci. Prvenstvo se je nato razvilo v Jadransko ligo, v kateri nastopajo ekipe iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, BiH.

Hodite na gostovanja v tujino?

Enkrat smo bili v Zagrebu, v našem kolu pa smo se pomerili z ekipami iz Trsta, z Reke in iz Zagreba. Osebno pa mi iti v Zagreb skorajda ne pomeni iti v tujino.

Ste morda kdaj stopili v stik z ekipami iz Italije in se predstavili kot Italijani v Sloveniji?

Da, večkrat. V Trstu so nas že poznali, večkrat pa naše manjšinske pripadnosti niso mogli razumeti v Sloveniji ali na Hrvaškem.

Kakšna je narodnostna sestava ekip, ki delujejo v okviru italijanskih skupnosti?

Vem, da Slovenci v Italiji temu posvečate precejšnjo pozornost. Športni stvarnosti obeh manjšin pa sta popolnoma različni. Naše ekipe praviloma nastopajo le na amaterskih prvenstvih, niso organizirane kot pravi športni klubi. Vsako leto prirejamo športna srečanja italijanskih skupnosti. Sam narodnostni sestav ekip pa je precej raznolik.

Slovensko stvarnost v Italiji torej dobro poznaš.

Lahko rečem, da imam z njo vsakodnevni stik. V mojem uredništvu delata namreč Sergio Tavčar in Sandro Vidrih, ki sta Slovenca iz Italije, tako da sem glede vas že kakih dvajset let na tekočem traku.

Primož Sturman

Kratke

Most na Drini na seznamu Unesca

Generalni direktor Unesca Kōičiro Maatsura je, po poročanju STA, v torek, 25. marca, v Sarajevu oblastem predal certifikat, ki potrjuje, da je most v Višegradu iz 16. stoletja, ki ga je nobelovec Ivo Andrić obeležil v romanu Most na Drini, uvrščen na seznam svetovne

kulturne dediščine Unesca. Na Unesco so se za vnos mostu na seznam odločili lansko leto. Gre za drugi spomenik kulturne dediščine v Bosni in Hercegovini, ki je uvrščen na seznam. Prvo mesto je zasedel Stari most v Mostarju.

Razstava del Rudija Škočirja v SSG

Po velikem uspehu svoje najnovejše razstave v Gorici je slovenski slikar, grafik, vitražist in ilustrator Rudi Škočir v petek, 4. aprila, doživel tudi v Kulturnem domu v Trstu odprtje istoimenske razstave, ki jo Društvo beneških umetnikov prireja v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem. Škočir, rojen v Kamnem ob Kobaridu, je avtor s prepoznavnim stilom, ki je na poseben način zaslovel s slikami idrijskih rudarjev iz 80. let. Doslej je poleg

periodičnega tiska ilustriral triinpetdeset samostojnih literarnih del, razstavljal je na 104 samostojnih razstavah in sodeloval na preko 200 skupinskih razstavah, likovnih delavnicah in simpozijih doma in po svetu. V razstavi Moji srčni kraljici je ženska figura primarnega pomena; v njej umetnik združuje asociacije iz likovne zgodovine z lastnimi sanjskimi ali stvarnimi reminiscencami. Ženska postane sanjska, pravljica figura, arhetipski simbol in prispodoba. Secesijsko oblikovane, stilizirane dame, rojenice in sojenice bodo od 4. do 19. aprila na ogledu v veži Slovenskega stalnega gledališča od 10. do 13. ure, od 17. do 20. ure in ob urnikih predstav.

Izšel ponatis Pučnikove knjige Kultura, družba in tehnologija

Inštitut dr. Jožeta Pučnika je v torek, 25. marca, predstavil ponatis knjige pokojnega politika in sociologa Jožeta Pučnika Kultura, družba in tehnologija ter zbornik prispevkov s simpozijih doma in po svetu. V razstavi Moji srčni kraljici je ženska figura primarnega pomena; v njej umetnik združuje asociacije iz likovne zgodovine z lastnimi sanjskimi ali stvarnimi reminiscencami. Ženska postane sanjska, pravljica figura, arhetipski simbol in prispodoba. Secesijsko oblikovane, stilizirane dame, rojenice in sojenice bodo od 4. do 19. aprila na ogledu v veži Slovenskega stalnega gledališča od 10. do 13. ure, od 17. do 20. ure in ob urnikih predstav.

Stane Jarm in Andrej Kosič razstavljata v galeriji Ars sacra v Mariboru

Še do konca tedna je v Mariboru na ogled lepa razstava slikarja Andreja Kosiča in kiparja Staneta Jarma, ki nosi zgovoren naslov V lesu izrečeno in nedorečeno. Na odprtju sredi marca letos je o umetnikih spregovorila prof. Anamarija Stibilj Šajn, ki je prispevala tudi zapis v zbirko razstave, medtem ko je o pomenu svetega v umetnosti na dan odprtja spregovoril prof. Ivan Štuhec. Goriški slikar Andrej Kosič razstavlja manj znane akvarele o trpljenju in Kalvariji slovenskega naroda, medtem ko se Stane Jarm predstavlja s svojimi kipi v lesu, ki so tudi ugašeni na tematiko trpljenja.

Še ena knjiga o soški fronti med prvo svetovno vojno Bogdan Sajovic: Krvava Soča

V Sloveniji je v obdobju po osamosvojitvi, ko so mnoge resnice iz preteklosti postale znane in priznane, izšlo več knjig o soški fronti med prvo svetovno vojno, ki je bila doslej največje bojišče na našem ozemlju. Tako je Založba Karantanija v Ljubljani pred kratkim izdala novo delo z omenjeno tematiko, ki ima naslov Krvava Soča. Njen avtor je Bogdan Sajovic.

Knjiga vsebuje vse, kar je doslej znanega o soški fronti, v njej pa so opisane tudi politične razmere in težnje v državah, ki so se spopadale na omenjenem bojišču. Ko avtor analizira in ocenjuje politiko Italije, je natančen in kritičen. Zapisal je, “da se je novoustvarjeni italijanski imperializem ob začetku prve svetovne vojne skliceval na nek-

danji Rimski imperij, katerega dedič naj bi bili Italijani, na pravice različnih držav in držav, ki so v srednjem veku živele na Apeninskem polotoku, končno tudi na samooklicano kulturno večvrednost italijanskega naroda, ki naj bi bila še posebej vidna v primerjavi s Slovani oz. Slovenci. Zato niti ni čudno, da je bil glavni apetit Italije priključitev območij na drugi strani jadranske obale. Večji del doseženega je Italija po drugi svetovni vojni izgubila, ker se je na začetku bojevala na strani Nemčije. A z novo verolomnostjo med drugo svetovno vojno, ko je sredi vojne spet izdala zaveznika in preskočila v nasprotni tabor, je uspela obdržati Trst”. Avtor je opisal vseh dvana-

st ofenziv na soški fronti, pri tem opisal boje na območju Dobrova, ki je postal “slovenskih fantov grob”, ter italijanske načrte za prodor do Ljubljane. Bog-

dan Sajovic ugotavlja, “da so ob koncu vojne zmagovalci dobili vsaj nekaj priznanja in bolj ali manj obilne pokojnine, medtem ko so poraženci dobili zelo malo ali skoraj nič. V kraljevini Jugoslaviji so nekdanji avstro-ogrski vojaki dobili bore malo pomoči, če sploh kaj. Še slabše pa je bilo s tistimi, ki so bili doma iz krajev, ki jih je po vojni zasedla Italija. Za nove oblasti so bili zgolj poraženi nasprotniki in so jim prej delali težave, kot pa da bi jim nudili kakšno pomoč. Prav nič drugače se ni godilo tudi glavnim poveljnikom na soškem bojišču. Vrhovni poveljnik avstro-ogrskih sil na soški fronti Svetozar Borrojević voina Bojna je po vojni ponudil svoje usluge novonastali državi Jugoslaviji. Čeprav je bil srbskega rodu, mu nikakor niso zaupali. Leta 1920 je nenadoma umrl v Celovcu”. Založba Karantanija je novo knjigo o soški fronti izdala v svoji zbirki Sledi.

M.

Ljubljana / Grad Tivoli

Gospodična, vi ste lepi kot plakat!

Še ta teden si lahko ogledamo na Gradu Tivoli v Ljubljani zelo lepo razstavo, posvečeno plakatom v Ljubljani med obema vojnama. Dobro obiskana razstava, ki jo je priredil Mednarodni grafični likovni center, ima pomenljiv naslov "Gospodična, vi ste lepi kot plakat". Diplomantka etnologije in kulturne antropologije ter umetnostne zgodovine Meta Kordiš je na osnovi raziskave postavila sugestivni pregled družbene vizualne podobe nove prestolnice in dežele pod Triglavom v prvih desetletjih prejšnjega stoletja. Originalni lepaki, ki prihajajo iz arhivov NUK, RS, Narodne galerije, Slovenskega etnografskega muzeja, a so tudi last zasebnih zbirateljev (npr. Miro Slana), so organizirani po osnovnih sporočilnih funkcijah, od propagandnega do prireditvenega in komercialnega plakata. Med političnimi plakati takoj prikljče pozornost značilni slog Čargove karikature črnosrajčnika, ki sežiga slovenske knjige, s sloganom: Ali je to tvoja kultura, Italija - Rapallo.

Poseben bogat prostor je odmerjen prireditvenemu plakatu. Učinkoviti in ekspresivni so filmski plakati, ki jih je narisal Peter Kocjančič, slogovno zelo razgiban grafični oblikovalec in pionir slovenske fotografije, po rodu iz Podgore na Goriškem. Gre za originalne litografije, ki mikavno ponazarjajo tedanje uspešnice Macisteja, Metropolis Fritza Langa, razne humoreske, detektivke, strastne ljubezenske drame in ruske velešpektakle. Kocjančič je bil zaposlen kot oblikovalec pri Slovencu: lep je tudi njegov fotokolaž, ki reklamira ta časopis. Plakate likovnih razstav bogatijo izvirne slike in oblikovanja Strnena, Maleša, Jakca, Piona, srečanja na versko

Najbolj zanimiv pa je gotovo niz komercialnih plakatov, kjer lahko občudujemo znane evropske in domače blagovne znamke, od kave Franck in čevljev Bata do domače obutve Peko, praškov in mil, cigaret Vardar in Drina. Na živordečem jajcu, ki ga občuduje radovedni petelin v Vavpotičevi reklamni Barv Aleluja, ponosno piše: Made in Slovenia. Za nas je posebej zanimiv zelenordeči plakat z zemljevidom Jugoslavije in značilnim napisom Radenske, delo Milka Bambiča, ki je izdelal celostno reklamno podobo priljubljene mineralne vode, a mu mnoga leta tega niso priznali.

Še bi lahko naštevali, a najlepše si je to ogledati. Marsikateri obiskovalec bo morda ob tem imel razne, tudi nostalgije občutke, a mislim, da je razstava še posebej dragocena zaradi dokumentarne vrednosti, ki nam na neposreden in dopadljiv način vrača družbeno sliko in družabno ozračje bleščečih let med obema vojnama. Tu se dobi tudi študija Mete Kordiš, ki ima isti naslov kot razstava in je izšla 2005 v založbi Oddelka za etnologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Objavljeni so najlepši plakati, informacije in vsebinska izhodišča, ki so bila za osnovo razstavi. Le-ta je odprta do nedelje, 13. aprila, od 11. do 18. ure.

Na Jakopičevem sprehajališču, ki iz centra pelje skozi park na Grad Tivoli, je še razstava na odprtem

tematiko pa upodablja Tone Kralj. Živahni in barviti so plakati družabnih in športnih prireditelj, turistični plakati in plakati Ljubljanskega velešejma: te so oblikovali npr. Evgen Šajn in Janez Trpin, sicer grafični delavci, Ivan Vavpetič ali pa Saša Šantel, Maksim Gaspari in Josip Čemažar, ki so poučevali na strokovni nadaljevalni šoli za vajence grafičnih obratov.

z velikimi panoji fotografa Yana Artusa - Bertranda o ekološki podobi planeta. Barvni posnetki z zraka, o živalih, pa tudi o človeških posegih v naravo pričajo in se zavzemajo za trajnostni razvoj planeta. Razstava z naslovom Živi, ki jo je postavila fundacija GoodPlanet.org ob slovenskem predsedovanju Evropski uniji, bo na ogled do 29. maja.

Davorin Devetak

Kulturni center Mostovna

Tanja Milharčič / Zgodbe iz gozda

Kulturni center Mostovna je prostor, ki daje Novi Gorici poseben značaj. Z vedno bolj raznoliko ponudbo postaja pomembno stičišče mestnega dogajanja. Poleg že ustaljene glasbene ponudbe že nekaj let deluje tudi galerija Tir, ki svoja vrata odpira predvsem mladim, še neveljavljenim ustvarjalcem na likovnem področju. S svojo zanimivo razstavo sezono, vsaka postavitev ostane na ogled mesec dni, postaja protiutež ostalim, že ustaljenim novogoriškim razstaviščem.

V petek, 28. marca, je bilo v galeriji odprte razstave grafik Tanje Milharčič, ki je predstavila praktični del svoje diplomske naloge. O avtorici je spregovorila kustosinja galerije Maja Marinkovska. Tanja Milharčič je diplomantka ljubljanske akademije, obiskovala je oddelek za slikarstvo, v zadnjem obdobju svojega študija pa se je posvetila grafiki, in sicer tehniki sitotiska. Za praktični del svoje diplomske naloge je izdelala serijo grafik z naslovom Zgodbe iz gozda, v katerih "pripove-

duje" pravljice, ki se plečejo v njeni domišljiji. Te so navdih bodisi za likovno ustvarjanje kot za kratke literarne pripovedi, ne-pogrešljiv del njenega izražanja že od malih nog. Tanja Milharčič izhaja iz lastnega, notranjega sveta. Ta se prepleta z zunanjim okoljem, z življenjskimi izkušnjami, z nenehnim spoznavanjem bogate umetnosti preteklosti, ki pomeni avtorici navdih in izziv. Naklonjenost do preteklosti se kaže tudi v njenih zgodbah, v katerih nastopajo liki, ki so si svoja imena izposodili v starogrški mitologiji. Med njimi se pojavljajo Kirka, Kalipso, Kleopa ali izpeljanke antičnih imen.

Njene, na prvi pogled abstraktne grafike, nastajajo z nanašanjem več plasti, podolgovatih, navpičnih trakov različnih barv, ki s svojo prosojno, mrežasto teksturo namigujejo na hrapava drevesna debla in poigravanje svetlobe

med njimi. Na tak način ustvarja avtorica skrivnostno, zabrisano atmosfero, trenutek, čustvo, ki ga

v nadaljevanju razvije in zapiše v zgodbo. Z zapisovanjem te pravljice vsebine dobi tudi poigra-

vanje barvnih linij na papirju pripovedno naravo, tretjo dimenzijo in globino začaranega gozda.

Poleg že omenjenega vsebinskega izhodišča izvirajo navpične vzporednice slikarinih grafik še iz drugega, tokrat formalnega vira. Preden se je začela ukvarjati z grafiko, se je preizkušala še v izdelavi celuloznega papirja in je z nalaganjem različnih plasti materiala prišla do podobnega rezultata - polja vertikal, nekakšnega emblema njene gošedanja likovnega dela. Človeške figure pa, ki so se na začetku pojavljale v njenem slikarskem opusu, so se v grafiki skriale v obris podolgovatih potez, med katerimi se tu pa tam pojavljajo kot silhete, prepuščene slučajnosti.

Tanja Milharčič bo diplomirala pod mentorstvom profesorja Lojzeta Logarja, enega temeljnih ustvarjalcev na področju grafike pri nas. S svojim delom se avtorica na novo uvršča v mlado generacijo grafičnih ustvarjalcev v Sloveniji. Za svoje delo je izbrala klasično tehniko in v tem smislu ostaja vezana na tradicijo ljubljanske grafične šole, ki je bistveno poudarjala čistost grafičnih tehnik.

Katarina Brešan

Pomemben jubilej

Stoletnica rojstva vsestranskega literata Lina Legiša

Na Slovenski matici je v sredo, 26. marca, potekalo spominsko srečanje ob 100-letnici rojstva literarnega zgodovinarja, jezikoslovca, urednika in esejista Lina Legiša. Kot je uvodoma povedal predsednik Slovenske maticе Milček Komelj, je bil Legiša vsestranski poznavalec literature, živahen pripovedovalec in markantna osebnost.

Lino Legiša (1908-1980) se je rodil v Škofljah pri Divači. Njegovo življenje v predvojnem in medvojnem obdobju je orisal Ivan Vogrič. Poudaril je, da je bila družina Legiša izrazito antifašistično usmerjena. Lino se je veliko selil, že zelo zgodaj pa je začel objavljati literarne ocene. Za Bartolove-

ga Alamuta je zapisal, da roman za literarno zgodovino ne bo imel velikega pomena. Kasneje je kot nedogmatičen ka-

zoličan sodeloval pri reviji Edvarda Kocbeka Dejanje, "to revijo je najbolj čutil", je povedal Vogrič. Legiša je študiral slavistiko v Ljubljani, doktoriral je leta 1938, nato pa študiral še v Parizu. Ko je nastopila II. svetovna vojna, se je Legiša povezal z OF. Med letoma 1942 in 1945 je bil interniran v bližini Padove in v Dachauu. Kasneje je svoje taboriščne izkušnje popisal v več zapisih, v katerih so pomembno vlogo odigrali tudi drugi sointerniranci, predvsem literati, Igo Gruden in Cene Vipotnik.

Legiša kot jezikoslovcu se je v svojem referatu posvetil Jakob Müller, ki se ga spominja iz časov, ko sta skupaj delovala na Inštitutu za slovenski jezik. Legišev prispevek na področju jeziko-

slovja je manj poznan, omeniti velja le, da je bil sourednik Slovenskega pravopisa in Slovarja slovenskega knjižnega jezika ter da se je znanstveno poglobljal v Prešernov pesniški jezik. Po Müllerjevi presoji se je Legiša vedno zavzemal za "več živega jezika" in je bil kritičen do "policijskih omejitev".

Joža Mahnič je spominsko srečanje, ki se ga je udeležilo veliko Legiševih prijateljev, sodelavcev in učencev, sklenil z referatom, v katerem je osvetlil uredniško, esejistično in literarnozgodovinsko delo. Legiša je uredil vrsto pesniških antologij, Zgodovino slovenskega slovstva in znanstveno izdajo Kalobškega rokopisa in Pisanic s študijami. Mahnič je dodal, da je bil Legiša kot literat član manj poznane Lige lepe lenobe, znotraj katere so se literati družili in pomenkovali.

Legiša je imel čut za umetnost, o njej je pisal jasno, ko pa je govoril, se spominja Mahnič, se je čutila njegova strast do besede.

STA

Ob izidu najnovejšega prevoda

Morandini, Slovenci in prevajanje

Če kdaj velja, da obrobna naključja nekoč prinesejo pozornosti vredne rezultate, je to še posebej res za prevode slovenske literature v italijanščino in obratno, za italijansko-slovenske stike. Bolj ko brskamo v podrobnosti, pogostejše naletimo na vrsto prijateljskih vezi, ki morda komu gredo v nos, dejstvo pa je, da so se takšne naklonjenosti pogosto spremenile tudi v plodno sodelovanje. Tako je Ciril Zlobec, ki je v deških letih imel zelo dramatične izkušnje z Italijani, premagal močne zamere ter postal eden najbolj zaslužnih in tudi najboljših prevajalcev italijanske književnosti v slovenščino. V njegovem opusu so največja imena, od Danteja, Leopardija, Quasimoda, Carduccija in drugih pesnikov in pisateljev, za kar je dobil kar nekaj najvišjih slovenskih in italijanskih nagrad za svojo poezijo in za prevode. Galerija zaslužnih avtorjev in prevajalskih imen ni majhna

niti na italijanski niti slovenski strani, imena pa so nam bolj ali manj znana.

Po nenavadnem naključju in zanimanju za slovenske sosedje je v slovensko prevodno književnost prodrli tudi pesnik Luciano Morandini (1928), Furlan, ki pa piše v italijanščini. Povezujejo ga z generacijo Piera Paola Pasolinija, Amedea Giacominija, Tita Maniacca, ki so soustvarili tako imenovani furlanski neorealizem. Morandini je poezija se je razvila kot odmik od tedaj prevladujočega hermetizma, po čemer je že takoj odstopala od kanonov, ki so tisti čas veljali v aktualni poeziji.

Morandini je uveljavljen avtor vsaj desetih samostojnih pesniških zbirk, več knjig proze, piše radijske igre, pomemben pa je še kot esejist ter urednik pri revijah in knjižnih založbah. Sodeloval je tudi pri prevajanju Srečka Kosovega v italijanščino (Kras, tudi v slovenščini in nemščini, 1979 in 1980).

Pesniški list iz leta 1974 z naslovom Zlati slank je bila prva Morandinijeva knjižna objava v slovenskem jeziku pri nas. Tukaj spet naletimo na dolgoletno prijateljsko vez z že omenjenim Cirilom Zlobcem in Morandinijem, kot prevajalec Morandinija pa ima še posebej pomembno vlogo Marko Kravos, tudi sam pesnik z vsaj štiridesetimi knjižnimi edicijami v različnih jezikih ter z vidnimi nagradami v Italiji in Sloveniji.

"Vmešan" je bil že v izdajo Morandinijevega pesniškega lista in Kosovelovega Krasa (tisti čas je bil urednik pri ZTT). Po dolgih desetletjih sporadičnega medsebojnega sodelovanja in kdaj tudi skupnega nastopanja na literarnih prireditvah v FJK je zdaj nastala dvojezična, slovenska in italijanska antologija, ki jo je Kravos sestavil iz dveh Morandinijevih najnovejših zbirk, in sicer Camminando camminando (Iti hoditi, 2004) in Lemmi in fila (Od gesla do gesla, 2006). Naslov novitete je dala starejša zbirka, Iti hoditi (izšlo pri ZTT, urednik Martina Kafol). Kravos je v antologijo uvrstil kakšnih osemdeset pesmi. Gre torej za obsežen, več kot reprezentativen vzorec. Če za Morandinijevo poezijo že od nekdaj velja neposred-

nost izraza, pa gre v tej antologiji še bolj poudarjeno za občutljivo, neposredno izraženo in pristno pesniško občutje. V spremni besedi Kravos opozarja na Morandinijevo pesniško moč, a tudi na njegovo angažiranost, ki je, kot pravi, "predvsem etičnega značaja". Ob tem opozarja na posebno Morandinijevo pozornost do Slovencev ne le v Furlaniji, ampak tudi čez mejo.

Najnovejšo knjigo tega italijanskega pesnika je te dni spremljala v Sloveniji velika pozornost. Bil je, lahko rečemo, neke vrste središče 40. kongresa PEN v Sloveniji (Bled /Ljubljana, 26. - 30. marec 2008). Z antologijo Iti hoditi so predstavili najprej na tiskovni konferenci v Italijanskem kulturnem inštitutu v Ljubljani, Ciril Zlobec pa je na ljubljanskem gradu z že pregovorno iskristovostjo in poznavanjem pesniške besede vodil literarni večer Morandinijeve poezije v italijanščini ter v slovenskem (Kravos) in angleškem (Nikolai Jeffs) prevodu. Prireditelj je bila del programa mednarodnega kongresa PEN, kar pomeni, da ga je poleg domače publike poslušalo še približno osemdeset udeležencev kongresa, ki so prišli iz tridesetih držav.

Peter Kuhar

Kratke

Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm / Začetek tečajev

V torek, 8. aprila, so se v Gregorčičevi dvorani (ulica san Francesco 20) začeli tečaji, namenjeni vsem, ki bi radi izboljšali svojo izreko in sploh znanje slovenskega jezika. Slavistično društvo Trst - Gorica - Videm je v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev tudi letos priredilo tečaj zborne izreke, ki ga bo vodila Ajda Kalan, priznana mentorica za kulturo govora. Začetniški tečaj bo potekal vsak torek od 16.00 do 17.30, nadaljevalni pa od 17.30 do 19.00. Novost letošnje ponudbe je delavnica javnega nastopanja, ki jo bo vodila prof. Polona Kuček. Potekala je oz. bo dvakrat, 8. in 15. aprila, od 17.30 do 19.00. Morebitne dodatne prijave zbirajo v uradih ZSKD (ulica san Francesco 20, telefonska številka 040 635626).

Tržaška premiera Molierovega Namišljenega bolnika v izvedbi SSG in koprodukciji PPF

Slovensko stalno gledališče sklepa bogato gledališko sezono s klasično komedijo Namišljeni bolnik J. B. Moliera, polno preobratov, spletk in presenečenj. Koprodukcija tržaškega gledališča v sodelovanju s Primorskim poletnim festivalom je v režiji Janusza Kice doživela premiero 13. 7. 2007 v Kopru v sklopu PPF in je v letošnji sezoni gostovala v pomembnih slovenskih gledališčih. Tržaška premiera bo v petek, 11. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu na ul. Petronio. Naslovno vlogo igra Branko Šturbej, gost iz SNG Drame Ljubljana.

Rešen problem pri izdajanju dvojezičnih zdravstvenih izkaznic

Dolga bitka Slovenske skupnosti za pravilno izdajanje deželnih zdravstvenih izkaznic in za pravilno napisana imena in priimke s slovenskimi črkami na javnih aktih in dokumentih se končno obrestuje. Direktor Agencije za prihodke iz Rima, dr. Massimo Romano, je odpisal tajniku SSK Petru Močniku, tržaškemu prefektu dr. Balsamu, predsedniku dežele FJK Illyju in deželni pravobranilnici odv. Dolcher, da se zavedajo izvršljivosti zaščitnega zakona na teritoriju, ki ga določa zakon, a tudi dejstva, da je njihov informatični sistem podlaga za vse podatkovne baze javnih ustanov in velikega števila zasebnih struktur. To pomeni, da ni enostavno prilagoditi sistema novim abecedam, da pa je bila sklenjena konvencija z družbo Sogei, ki upravlja sistem in da je rešitev predvidena v nekaj mesecih. Davčni kodeks bo sicer ostal enak, toda imena in priimki bodo pisani s slovenskimi črkami in, po želji, na dvojezičnih dokumentih. Tudi zdravstvene izkaznice. Slovenska skupnost se zahvaljuje vsem tistim, ki so jo spremljali v naporih za pravično in zakonito rešitev problema, ki sta ga nastavila in reševala pokojni deželni svetnik Mirko Špacapan in tržaški tajnik Peter Močnik. Obvezuje se, da bo nemudoma sporočila proslilcem, ko bo prejela objavljeno obvestilo od Agencije za prihodke. Dosežen rezultat dokazuje, da je vztrajnost pri zahtevah po spoštovanju naših pravic pravo sredstvo tudi v politiki.

Klavirski duo Ražem-Češnjear v Milanu

Klavirski duo, ki ga sestavljata tržaška pianistka Tamara Ražem in vojvodinska pianistka Aleksandra Češnjear, je pred kratkim debitiral pred 450 navdušenimi poslušalci v dvorani Puccini milanskega konservatorija. Koncert, na katerem je novonastali duo zaigral skladbe Šostakoviča, Poulencja in Lutoslawskega, je bil v koncertni sezoni milanskega Koncertnega društva. Po uspešnem milanskem koncertu so organizatorji namignili na možnost, da bi duo ponovno nastopil v okviru pobud Koncertnega društva drugega mesta v severni Italiji. Medtem sta glasbenici sodelovali pri seminarju priznanega ruskega pianista Konstantina Bogina v Ljubljani; potem ko sta se glasbenici januarja meseca udeležili njegovega tečaja v Bergamu, ju je mojster povabil k sodelovanju in posebno soglasje bo verjetno začetek dolgoročnega skupnega načrtovanja. Obe koncertantki, obenem docentki na raznih primorskih glasbenih šolah, sta takoj razumeli, da ju povezuje umetniški, skupni imenovalec: "Duo sva ustanovili z namenom, da bi postala trajna zasedba. V načrtu imava magisterij v igranju na dva klavirja, izpopolnjevanje pri svetovno priznanih mojstrih in tekmovalja. Združili sva se zaradi sličnosti temperamenta in prijemov. Imava skupni pogled na podajanje, fraziranje, programske izbire, obe sva se izpopolnjevali pri ruskih mojstrih. Vsaka je imela priložnost poslušati nastope druge in skoraj spontano je prišlo do zamisli, da bi povezali dva sorodna načina igranja." / ROP

JEZERO Obnovili so oltar in cerkev sv. Lovrenca

Lep praznik v znamenju ohranjanja tradicije

Za župljane župnijske skupnosti iz Boršta, Zabrežca, Hrvatov in še posebno za vernike zaselka Jezero je bila nedelja, 6. aprila, poseben dan. Starodavna cerkva sredi zaselka, na glavni poti, ki pelje od Jezera do Brega, in njen dragoceni lesen oltar sta končno prestala potrebna obnovitvena dela: s slovesno sveto mašo, ki jo je ob so-maševanju p. Rafka Ropreta, g. Antona Žužka, g. Dušana Jakomina in g. Maksa Suarda daroval tržaški škof Evgen Ravignani, je bila cerkva, posvečena zavetniku sv. Lovrencu, ponovno predana Božjemu objemu.

Kot je poudarila Ivana Mahnič pred začetkom verske svečanosti, je bila celotna verska skupnost vedno trdno navezana na to svetišče, "čeprav poteka služba božja v tej podružni cerkvi le nekajkrat v letu". Izgradnja cerkve sv. Lovrenca sega v daljno leto 1665. Oltar, ki ga je leta 1660 izdelala roka neznanega mojstra, je lep primer baročnega sloga: okoli dveh lesenih stebričkov se vije trta z grozdom. V glavni odprtini sredi oltarja stoji kip mučenika sv. Lovrenca, ob

njem se dvigata še kip sv. Hieronima v kardinalski obleki in kip sv. Florijana, zavetnika proti ognju. Na vrhu oltarja kraljuje Marija z

janov pa je bilo močnejše od zapletov in težav. Domačini so poskrbeli za nova vrata in okna, popravili smo streho v skladu z

Foto IG

Jezusom in angeli. Mahničeva je poudarila, da se je obnovev cerkvice začela že pred leti, pot do dokončne restavracije "pa se je vila po zapletenih ovinkih birokracije", čemur je po sv. maši pritrdil tudi g. Maks Suard, nekdanji župnijski upravitelj in osrednji spodbujevalec obnovitvenega postopka. "Prizadevanje župl-

arhitektonsko izvirnostjo nekdanjih zgradb in uredili notranjščino. Oltar pa smo obnovili že leta 2003". Ker pa je tak načrt predstavljal preveliko breme za župnijsko skupnost, je obnovo cerkvice podprla dežela FJK; restavriranje oltarja pa so poleg dežele FJK podprli še Fundacija CRTrieste, Zadržna kraška ban-

ka, Slovenska prosveta iz Trsta, Občina Dolina, Srenja Boršt ter župljani in prijatelji cerkvice sv. Lovrenca.

"Ob tem pomembnem praznovanju želimo župnijski skupnosti, da bi tudi v prihodnje zbrala vse moči in jih usmerila k duhovnemu in kulturnemu napredku našega naroda ter da bi znala zapustiti prihodnjim generacijam čim bogatejšo dediščino kot pričo naše preteklosti, tako da bi ti nadaljevali pot, ki so jo pred davnimi časi začeli naši predniki", je poudarila Ivana Mahnič.

Teh besed je bil še posebno zadovoljen tržaški škof Ravignani.

"Danes sem blagoslovil bodisi to cerkev bodisi nas vse, kajti božja Cerkev smo predvsem mi, ljudje", je po sveti maši dejal škof Ravignani. Tržaški škof se je tako navezal na misel, ki jo je izrekel med homilijo: zgledujemo se po naši krščanski tradiciji, "zgledujemo se po prvih kristjanih, po njihovi vzajemni

bratski dobroti: delimo si duhovni in zemeljski kruh"! Verske svečanosti in domačega praznika, ki so ju obogatili pevci CPZ iz Boršta pod vodstvom Aleša Petarosa, sta se med drugimi udeležila dolinska županja Fulvia Premolin in deželni odbornik Pecol Cominotto.

Igor Gregori

MAČKOLJE Gostje iz Štandreža

Nasmejano nedeljsko popoldne

Razposajenost in prijetno vzdušje sta prevevala v nedeljo, 6. aprila, dvorano mačkoljske Srenjske hiše, ko so na oder stopili člani dramskega odseka Prosvetnega društva Štandrež. Goriške igralke in igralci so - na povabilo Slovenskega prosvetnega društva Mačkolje, v sklopu pobud Slovenski večeri 2008 - uprizorili dve komični

enodejanki iz svojega bogatega repertoarja. To sta bila prizora Kdo je zadnji in Čudna bolezen. Besedili sta nastali po zamisli samih igralcev, režijo pa je prevzel dolgoletni sodelavec skupine Janez Starina, sicer priznani gledališki in filmski igralec. Prigode iz zdravniške čakalnice in iz družinskega življenja so navdušile občinstvo. Dovtipi na račun

moške in ženske narave ter izredna karakterizacija likov so spravili v sproščen smeh vse prisotne, ki so izvajalce

nagradili s prisrčnim aplavzom (foto Aljoša Novak).

NT

POGOVOR Litovski skladatelj Vytautas Miškinis je vadil z zborom Gallus

"Petje je bil naš prvi izraz veselja in ponosa"

Kako si je skladatelj predstavljal izvedbo neke skladbe? Na katere elemente bi moral biti izvajalec pozoren, da čim bolj ustreza nameri avtorja? Na taka vprašanja so prejšnji teden odgovorili pevci treh zborov, ki so lahko vadili z litovskim skladateljem Vytautasom Miškinisom. Priznani umetnik je prišel na povabilo prijatelja Matjaža Ščeka, da bi vodil tri skladbe na jubilejnim koncertu ob desetletnici zbora Ipavka, ob tej priložnosti pa je obiskal tudi tržaški zbor Jacobus Gallus in goriški zbor Portelli. Njegove skladbe, ki so jih izdali v raznih evropskih državah in na Japonskem, spadajo v repertoar najbolj prestižnih slovenskih zborov, odkril pa ga je pred dvajsetimi leti prav Šček, ki je od tedaj ostal navezan na njegovo umetniško govorico. V Kulturnem domu v Saležu je skladatelj in zborovodja vadil s člani zbora Gallus svojo najbolj znano in izvajano skladbo Cantate Domino in se je nato prijazno zadržal ob pogovoru, ki je osvetlil marsikatero vidike litovske zgodovine in kulture v luči velikih političnih

preobratov zadnjih desetletij. Kdaj ste dosegli mednarodni uspeh?

Ko smo dočakali samostojnost države in je tudi naša ustvarjalnost lahko svobodno in z lastno identiteto preokročila meje. Z zborom, ki ga vodim, sem se prijavil na razna tekmovanja, kjer so pevci večkrat izvajali moje skladbe, predvsem v kategorijah, ki so namenjene sakralni literaturi. Naša glasba je predstavljala nekaj novega in zanimivega za tuje občinstvo. Partiture v rokopisih so se razširile po celi Evropi in jaz sem z veseljem privolil. Takrat je bilo lažje, da-

nes pa nisem več gospodar lastnih skladb, ki jih upravljajo gla-

terinem jeziku, kar omejuje uporabo teh skladb. Na tekmo-

reš niti tržiti na založniškem področju. Naše založbe pa kažejo več zanimanja za instrumentalno glasbo ali za masovne, slavnostne zborovske skladbe. Zato je izven domovine najbolj znan prav moj sakralni opus. Vsi lahko pojejo v latinščini. Katera je vloga zborovskega petja v litovski kulturi in tradiciji?

V baltskih državah je pevska tradicija zaščitena dediščina. V Litvi imamo slovite, množične zborovske festivale, ki jih prirejamo po zakonu, z državno podporo in zaščito Unesca. Osamosvojitve je spremljala pevska revolucija; petje je bil naš prvi izraz veselja in ponosa, peli smo tudi zoper sovjetske tanke, kar je že legenda. Vsak novorojenec v Litvi je potencialni pevec. Petje spremlja vse trenutke našega življenja. Zdej hočemo vredno-

titi in zaščititi naš narodni zaklad, kar je bilo prej prepovedano.

Kot vodja pevskih seminarjev ste spoznali različne zborovske stvarnosti. Katere so največje razlike v primerjavi z vašimi narodnimi standardi?

Med pozitivnimi platmi ustroja nekdanje Sovjetske zveze je bila obvezna zborovska dejavnost znotraj šole, ki jo je država podpirala. Petje je bilo seveda politično dejanje, psihološko orožje za vzgajanje otrok ob narodoljubnih vsebinah. Dejstvo pa je, da so vsi pridobili solidno pevsko kulturo. Zdej pevska vzgoja v šolah ni več obvezna, kljub temu pa šole imajo svoje zборе, z dobro pripravljenimi pevci. V drugih državah bi radi peli, a nimajo tovrstne, osnovne izobrazbe.

Kakovost zbora odvisi od pevecov ali od pevovodje?

Seveda morajo pevci imeti določeno izobrazbo. Vsak pa lahko naredi veliko fantastičnih stvari s pravim vodstvom. V tem smislu je zbor vedno zrcalo svojega zborovodje.

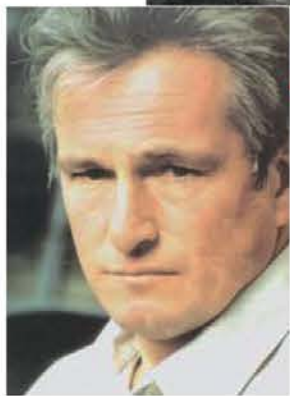
Rossana Paliaga

Foto Kroma

sbene založbe. Ste posebno znani po vašem sakralnem zborovskem repertoarju. Lahko govorimo o posebni afiniteti do te literature ali je to naključje? Pišem v svojem ma-

vanjih tovrstna dela koristijo predvsem litovskim zborom v kategorijah za ljudsko glasbo. Imamo veliko zelo sposobnih skladateljev, a jezik ni širše razumljiv in dostopen za pevce drugih narodnosti. Ko poješ, pa moraš razumeti vsebine besedil in poznati pravilno izgovarjavo. S takimi skladbami ne mo-

Društvo slovenskih izobražencev

Nagrado Vstajenje so podelili prof. Bojanu Pavletiču

Tudi letos je komisija, ki se je pred Veliko nočjo že 45. leto zapored zbrala pod okriljem tržaške literarne revije Mladika, pregledala dela zamejskih in zdoljskih avtorjev, ki so izšla v preteklem letu. Skupno jih je bilo trideset, med vsemi pa so člani komisije letošnjo nagrado Vstajenje sklenili podeliti prof. Bojanu Pavletiču, in sicer za avtobiografsko izpoved Devet velikih jokov, ki je lani spomlad izšla pri tržaški založbi Mladika.

Slovesno nagajevanje se je kot že tradicionalno dogajalo v tržaškem Društvu slovenskih izobražencev, in sicer na zadnji dan marca. V utemeljitvi, ki jo je prisotnim prebrala prof. Lojzka Bratuž, so člani komisije zapisali, da se je Bojan Pavletič lotil do danes še nepoznanega dela slovenske zgodovine, in sicer primorskega eksodusa v Slovenijo v

času med obema vojnama. Pisatelj stil in jezik sta na zelo visokem nivoju. Denarna sredstva za nagrado je tudi letos prispevala Zadruga kraška banka, nagrado pa je avtorju osebno vročil njen predsednik Sergij Stančič. Ob koncu Pavletičeve pripovedi je v knjigi mogoče prebrati krajšo spremno besedo prof. Zore Tavčar, ki je povzetek njenega prispevka. Tega je v celoti občinstvu v Peterlinovi dvorani prebrala Nadja Roncelli, nekaj odlomkov iz knjige pa Tomaž Susič. Tavčarjeva poudarja, da je danes spominskih zapisov na slovenskem knjižnem trgu možno najti ničkoliko, Pavletič pa se ne gre kake posebne literature ali dokumentaristike. Kljub temu pa njegovemu delu ne manjka ničesar. Dovoljeni in popolni so opisi krajev na Štajerskem in Krasu, pa tudi ljudi, ki jih je avtor srečal na svoji življenjski

poti. Med vrsticami se tu pa tam pojavljajo tudi stari, skorajda odmrli izrazi, ki jih avtor z zapisovanjem iztrguje iz pozabi. Sam Pavletič je nad nagrado izrazil globoko presenečenje. Poudaril pa je tudi zasluge, ki so jih pri izidu njegovega dela imeli drugi, in sicer v prvi vrsti založba Mladika. Knjiga doživlja velik odmev, saj Pavletič redno prejema telefonske pozive in pis-

ma. Posebno zanimanje vlada seveda v krajih, ki jih avtor opisuje v svojem delu, to so predvsem vasi v okolici Ptuj in Haložah. Nagrado Vstajenje je Pavletič posvetil spominu na svoje starše, pa tudi na vse primorske begunce, ki so morali tedaj zaradi fašističnega pritiska zapustiti svojo rod-

Foto Kroma

Sergij Stančič in Bojan Pavletič

no zemljo. Slovesni podelitveni večer je sklenil nastop moške skupine CPZ Sv. Jernej z Opčin pod taktirko Janka Bana.

Primož Sturman

Obvestila

Društvo slovenskih izobražencev vabi prihodnji ponedeljek, 14. aprila, v Peterlinovo Dvorano, Donizettijeva 3 v Trstu, na razgovor ob zborniku Mons. Ivan Trinko (1863-1954). Spodbujevalec spoznavanja in dialoga med kulturami. Sodelujeta Živa Gruđen in Marija Kacin. Začetek ob 20.30.

Šolske sestre de Notre Dame vabijo 25. aprila na skupno tržaško romanje v Novo mesto. Stroški romarskega izleta znašajo 38,00 evrov. Za vpis in dodatne informacije (od kod in kdaj bo odšel avtobus) pokličite na tel. št. 040 220693 ob uri kosila in zvečer po 20. uri, razen ob petkih.

Darovi

V spomin na pok. Anico Grgič daruje Marija Zelcetova 10,00 evrov za Slomškov dom v Bazovici.

V spomin na sosedo pok. Anico Grgič daruje Zelka 30,00 evrov za Slomškov dom v Bazovici.

V počastitev spomina na najino predrago mamo Sonjo Stubej daruje Pavel in Tanja 50,00 evrov za sirote zadnjih balkanskih vojn v nekdanji Jugoslaviji (Šolske sestre pri Sv. Ivanu v Trstu).

Leskovec pri Krškem

Ob peti obletnici smrti g. Stanka Zorka

Dne 1. aprila je preteklo natanko pet let, odkar nas je zapustil g. Stanko Zorko. Rojanski verniki, pa tudi nekateri iz drugih župnij, smo kot vsako leto poromali na njegov grob v Leskovcu pri Krškem, le da je bil letos naš obisk še posebno slovesen, ker smo na grob postavili spominsko ploščo. Odpotovali smo v soboto, 5. aprila, in bilo nas je kar lepo število, na pokopališču pa so nas pričakali še sorodniki g. Zorka in nekateri vaščani. Predsednica društva "Rojanski Marjin dom" je v kratkem, a občutnem nagovoru med drugim dejala: "... Ob tej priložnosti želim v imenu rojanske verske skupnosti povedati g. Zorku, ki nas v tem trenutku prav gotovo gleda z nebeskih višav, da mu to ploščo polagamo z iskrenim in hvaležnim srcem rojanski verniki, pa tudi mnogi, ki so se odselili in ki se prav tako radi z lepimi občutki spominjajo nanj. Naj bo ta plošča pomnik naše hvaležnosti do dušnega pastirja, ki nas je vodil preko petdeset let..." Aleksander Korošič in gđ. Elda stano položila na grob cvetje in spominsko ploščo iz črnega marmorja z vklesanim kelihom in zlatim napisom "Nepozabnemu dušnemu pastirju v hvaležen spomin – Verniki iz Rojana pri Trstu". Vsem je bilo prijetno pri srcu, ker smo dobremu dolgoletne-

mu voditelju pustili vsaj skromen znak hvaležnosti za vse, kar je storil za nas. Msgr. Vončina je ploščo blagoslovil in po priložnostnih molitvah in petju smo odšli v domačo cerkev k sv. maši. Darovala sta jo g. Vončina in prijazni domači župnik, cerkveni pevci pa smo peli pod vodstvom prof. Humberta Mamola. Po sv. maši smo si v župnijski dvorani ogledali lep video o g. Zorku, ki ga je pred nekaj leti skrbno pripravila Matejka Peterlin ob tehnični pomoči Štefana Pahorja. Video predstavlja pomemben dokument o življenju in delu g. Zorka, je pa tudi zanimiv prikaz delovanja slovenskih rojanskih vernikov v zadnjih petdesetih letih. V bližnji restavraciji nas je zdaj čakalo dobro kosilo, ki so se ga udeležili tudi pokojnikovi sorodniki. A naš izlet ni bil še pri kraju. Ker ravno letos praznujemo 500-letnico Trubarjevega rojstva, nas je naš voditelj g. Vončina na poti domov popeljal še na Rašico na Trubarjevo domačijo, kjer je vse naravnost očaral čudoviti vodič, ki nam je z neverjetnim znanjem, lepo govorico in spontanost prikazal Trubarjevo življenje in delo, predvsem pa zgodovinsko obdobje, v katerem je deloval. Nepozaben dan, poln lepih vtisov in doživetij, predvsem pa notranjega zadovoljstva.

ŠOLSTVO Evropsko leto medkulturnega dialoga

Evropska poslanka Ljudmila Novak predavala tržaškim dijakom

Slovenska evropska poslanka Ljudmila Novak je bila v petek, 4. aprila, gostja liceja Prešeren in dijakom 4. in 5.

gradnega potovanja v Bruselj v sklopu literarnega natečaja in razstave v Evropskem parlamentu, ki ju je razpisala ravno

Majda Artač povabili slovensko predstavnico Evropske ljudske stranke, naj obišče tržaške dijake, in takratno obljubo je Novakova prejšnji teden izpolnila. Med predavanjem je gostja s pomočjo powerpointa predstavila mladini delovanje evropskih institucij: spregovorila je o pristojnostih evropskega parlamenta v Strasbourgu in Bruslju, Evropske komisije, Evropskega sveta, Sveta Evropske unije in raznih komisij ter interesnih skupin. Sama Novakova je članica odbora za kulturo in šport, hkrati pa sodeluje tudi pri interesni skupini, ki se ukvarja z invalidi, družino in manjšinami. Dijaki, ki so v odgovorih na vprašanja gospe Novakove dokazali suvereno znanje o evropskih zadevah, so pobliže spoznali način delovanja političnih skupin, v katerih je

Foto IG

razredov licejev Prešeren in Slomšek predavala na temo Evropska unija. Pred časom so se dijaki obeh višjih srednjih šol udeležili na-

poslanka Novakova za petnajst srednjih šol v Sloveniji in sosednjih državah ob evropskem letu medkulturnega dialoga. Tedaj sta prof. Mariza Škerk in prof.

KNJIGARNA FELTRINELLI Severni sij Draga Jančarja v italijanščini

Ironija in temačnost: podlagi srednjeevropskega čutenja

Roman Severni sij mari-borskega pisatelja Draga Jančarja bo odslej pri-soten tudi na italijanskem knjižnem tržišču. Prevajalca Daria Betocchi in Enrico Lenaz sta za založbo Bompiani prevedla slovenski izvirnik, ki se v italijanski različici glasi Aurora boreale. Zgodba, ki je postavljena v obdobje pred drugo svetovno vojno, govori o brezupnem junaku, Josephu Erdmanu, ki se znajde sredi mesta, iz katerega bo odšel popolnoma spremenjen, saj se polagoma izgublja in potaplja v humano-sentimentalno vrtoglavico, v katerem se simbolno potaplja tudi evropska družba na pragu vojne norosti. Italijanski prevod Jančarjevega romana so predstavili v sredo, 2. aprila, v knjigarni Feltrinelli. Na srečanju, ki ga je ob podpori Zadruga kraške banke priredila Skupina 85, sta bila poleg avtorja, Veronike Breclj in prevajal-

cev prisotna še pisatelj in Jančarjev prijatelj Claudio Magris ter urednik kulturnih strani tržaškega dnevnika Il piccolo Alessandro Mezzena Lona. Alessandro Mezzena Lona. Ravno Magris je s svojimi članki v milanskem dnevniku Corriere della sera že opozarjal italijanski kulturni milje na Jančarjevo pisateljsko težo: tudi tokrat je avtor Mikrokozmosov posvetil kolegu prisrčen oris njegovega opusa, ki je še zlasti z delom Severni sij, "in njegovim močnim vizionarnim in realističnim slogom podkrepil tradicijo srednjeevropskega romana". Magris se je hkrati dotaknil tudi ostalih dveh Jančarjevih del, ki sta že izšli v italijanščini, Zvenenje v glavi (v prevodu Roberta Dapita in Martina Vidalija) in Joyceov učenec (v prevodu Veronike Breclj). Prva knjiga opisuje, kako "oblast neizprosno uničuje posameznika", v drugi pa "se avtor z ironijo in z dokajšnjo mero

grenkobe loteva problematike predsodkov". Mezzena Lona se je z Dragom Jančarjem spustil v sproščen pogovor. Časnikar je izhajal iz svojega osebnega doživljanja Jančarjevega romana, ki ga je celo trikrat prebral in vsakič spoznal drugačno dimenzijo Severnega sija. In ravno večplastnost Jančarjevega pripovedovanja je v Mezzeni Loni sprožila prepričanje, da je treba to knjigo pazljivo prebrati. "V knjigi prihaja do izraza predvsem avtorjeva želja, da bi bralec ob branju suvereno in svobodno razmišljal", je dejal novinar. Jančar je novinarjem besedam pritrdil in navedel absurden dogodek, ki ga je doživel v Rusiji. "Bil sem v Moskvi, da bi predstavljal svoje delo ruskim bralcem. Ko sem v roke vzel prevod Severnega sija, sem z začudenjem odkril, da je ostala ruska različica brez enega poglavja.

Urednik mi je nato povedal, da bi knjiga s tistim poglavjem vred ne mogla iziti v tedanji Rusiji. Bil sem šokiran". Jančarjev prevod Severnega sija je bil namreč narejen v obdobju Gorbačovovega vladanja, se pravi, ko se je družbenopolitična scena v SZ polagoma spreminjala. "Urednik, ki je svoje delo opravljal na perverzen način, se je opravičeval z dejstvom, da bi zlo-glasno poglavje, v katerem sem z načrtnim citiranjem nacističnih teorij zasmehoval politiko do Židov, lahko podpisalo ruske nacionaliste"! Tako je pisatelj dojel večplastnost svojega pisanja, v katerem lahko sobivajo dobro in zlo, poštenost in krivico. "Bralec mora v tem kaosu dojeti, kje tičita pravičnost in dobro". Evropska oz. srednjeevropska književnost ima v svojih genih speto prepletanje ironije in tragike, temačnosti. Avtorja, kot

sta Musil in Kafka, docela izražata to dvojnost in tudi Jančar se postavlja ob bok tej tradiciji: "Sam sem bil presenečen, da so kritiki zaznali v mojem pisanju sorodnost s tema dvema avtorjema. Nekoč sem tudi sam imel Kafka za temačnega avtorja,

jajo, "predvsem v Sloveniji", je dejal Jančar. Novinar je nato opozoril še na dejstvo, da je v Severnem siju podtalno prisotna še želja po transcendenci. "Ne le v tem romanu, ampak v vsakem svojem delu sem vedno izhajal iz preproste vprašanja: kje je začetek, kje je smisel vsega, kaj je onkraj... to vprašanje sem si prvič postavil pri petnajstih letih: književnost je menda sredstvo, s katerim se lahko svobodno ukvarjamo s temi vprašanji, da se spopademo z nečim, česar ne moremo premagati". Sklepne misli so bile na srečanju prepuščene prevajalcema, ki sta prevajanje Jančarjevega romana ocenila za težavno nalogo: to zato, ker je avtor uporabljal različne registre na podlagi razvejene palete opisanih junakov.

Foto Kroma

danes pa ga prebiram celo kot humorističnega pisatelja: evropska preteklost, prepredena z ironijo in temačnostjo, in silovite spremembe so oblikovale podobo posameznika, ne nazadnje tudi književnost naše celine, še zlasti srednjeevropskega prostora". Ironijo pa žal nekateri težko prebavlj-

Srečanje gledaliških skupin Severne Primorske 2008

Linhartovo priznanje tudi Snežici Černic

Pred zadnjo predstavo Nadeljskih gledaliških srečanj, posrečenega in zelo uspešnega niza predstav ljubiteljskih gledaliških skupin, ki se že nekaj let vrstijo v zimskem času na odru SNG Nova Gorica, je bila v nedeljo, 16. marca, sklepna slovesnost letošnjega Srečanja ljubiteljskih gledaliških skupin Severne Primorske, ki je potekalo v sklopu 47. Linhartovega srečanja ljubiteljskih skupin Slovenije. Publika, ki je popolnoma zasedla dvorano, je v imenu organizatorjev večera, Slovenskega narodnega gledališča, Zveze kulturnih društev Nova Gorica in Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, nagovorila Maja Bratec Jerman, vodja Območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Nova Gorica. Strokovni spremljevalec letošnjega Srečanja, ki se ga je udeležilo šest ljubiteljskih skupin - med temi dramski odsek Prosvetnega društva Štandrež -, je bil že drugo leto zapored režiser Marjan Bevk, katerega, žal, zaradi obveznosti ni bilo na večer. Prisoten pa je bil

Marko Bratuš, državni selektor, ki bo s komisijo pripravil skupni program 47. Linhartovega srečanja; ta finalni del bo konec septembra v Postojni. Marjan Bevk je kot najbolj uspešne predstave regijskega srečanja nominiral tri uprizoritve: Primorske zdrahe Carla Goldonija v izvedbi dramskega odseka PD Štandrež in režiji Jožeta Hrovata; Angela Ruzanteja Ljubezen, uojška, lakota v izvedbi Dramske skupine Grgar in režiji Radoša Bolčine; Rayja Cooneyja Zadrege v bolnišnici dr. Egidija Sršena Gledališke skupine BC iz Bovca v režiji Marije Gaberček. Ob vrtoglavih situacijah slednje so se gledalci zabavali po slavnostni podelitvi letošnjih priznanj, ki jih je po pravilniku srečanja selektor Marjan Bevk takole porazdelil: najboljša glavna ženska vloga: Zarja Pavlin - Dina v predstavi Ljubezen, uojška, lakota v izvedbi dramske skupine KD Grgar in režiji Radoša Bolčine; najboljša glavna moška vloga: Rado Ernožnik - matičar Wolfgang Jager v predstavi Mož, ki si ne upa v izvedbi KD Jurko, Gore, in režiji Marka Lapajne; najboljša stranska ženska vloga ex aequo: Klelija Dolenc in Ana Majnik - igralski duet Spasojević-Protić in predstavi Dr. Branislava Nušića v izvedbi Amaterskega gledališkega društva Kon-

trada Kanal in režiji Staneta Leba-na; najboljša stranska moška vloga: Jernej Cuder - Rudi v predstavi Zadrege v bolnišnici dr. Egidija Sršena v izvedbi gledališke skupine BC in režiji Marije Gaberček. Posebno priznanje selektorja Bevka je iz rok predsednika sveta Območne izpostave Javnega sklada

dušo mama Ada, ki je bila učiteljica in vneta kulturna delavka. Z gledališkim trupom pa jo je omamila pred toliko leti Aleksij Pregarc. V 80. letih, ko so ji dopuščale družinske obveznosti, se je na Pregarčevo spodbudo pridružila njegovi dramski skupini Beseda. Z njim je nato še nekajkrat sodelovala. Tako se je začela njena »kostumska« pot, na kateri je sodelovala z različnimi režiserji, tudi v zelo uspešnih operetah (Planinska roža, Srce in denar, Pri Belem konjičku, Hmeljska princeza, Kovačev Student; uprizoritev ob 1000-letnici Gorice), ki jih je v zadnjih dvajsetih letih na oder Koroškega doma prej, potem pa Kulturnega centra Lojze Bratuž postavila ZSKP iz Gorice. To so bili Adrijan Rustja, Franko Žerjal pri Odru90, predvsem pa seveda Emil Aberšek, ki ji je stal zmeraj ob strani s strokovnimi nasveti, ko je bilo treba poskrbeti za kostume v raznolikih predstavah dramskega odseka PD Štandrež, v katerem je delala in še dela tudi z režiserji-igralci Janezom Starino, Jožetom Hrovatom in Gorazdom Jakominijem. Ob tem je vse-

skozji pomagala in še prisloži na pomoč števerjanskemu društvu SKPD F. B. Sedej, ki je postavilo na oder marsikatero učinkovito uprizoritev. Vmes pa je skrbela in skrbi za Miklavževe škofovske obleke, kape ipd. pa še za angelčke, hudičke, Sv. tri kralje in še bi lahko naštevati. Spoznala je tudi italijanski ljubiteljski in poklicni gledališki svet, v goriškem Terzo Teatro, kjer je z režiserjem Mauroom Fontaninijem izdelala kar nekaj zahtevnih, tudi stilnih kostumov, v skupini Trigemini in gledališču La contrada iz Trsta z igralcema Giorgiom Saletom in Walterjem Mramorjem. - Pred leti je opravila v Trstu tudi strokovni tečaj gledališkega in televizijskega maskiranja. Zelo je hvaležna Nevenki Tomašević, vodji šiviljske delavnice SNG Nova Gorica, s katero ima konstruktivne pogovore o spretnosti krojenja. Stike ima tudi z znanimi kostumografi, kot sta Leo Kulaš in Jelena Proković. Pobljže se je seznanila z Alenko Bartlovo. V veliko zadoščenje so ji tudi lepi odnosi z igralci, ki so ji hvaležni, da jim pred predstavami in med njimi pomaga pri oblačenju in menjavi kostumov, pa tudi, ker zna prisluhniti njihovim željam in potrebam.

IK

VIDA VALENČIČ

KO SE DOTAKNEŠ OSEBE

Luskavica na koži in igre na srečo

Čuden dan, nevsakdanji. Zgodnji službeni pogovor o medčloveških odnosih, iskanju smisla na tostranski poti, vprašanju obstoja nečesa izvenzemeljskega. Pogovori, ki so v današnjem času sila redki, tako redki, da svoje poglede ubesediš že s težavo. Potem večerna službena vožnja proti meki današnjih dni, veleigralnici, kjer si človek nadeja, da mu lahko en sam trenutek zasuka življenje. Čakamo, da se prižgejo luči in ves cirkus, ki mu v naslednjih urah ne bo konca. Črna, siva, bela vozila, bleščeča v siju vseh neonskih luči, ključ parking boy-em, ne me neč se za evre, ki jih bo treba odšteti za celonočno parkirno hišo; manj bleščeča vozila, ki se odpeljejo na prosto parkirišče, ženske srednjih let, obvezno odete v dim in stisnjene v barvaste kavbojke z bleščicami, išoč tisto večno mladost, ki je v ogledalu že dolgo ni več uzreti. Mladi pari, špicasti škornji in kak D&G na pasu, registrska tablica PN ali še dlje. Na srečo mi v življenju ni nihče dvoril s povabilom na sobotni večer v kazinoju. Pred tednom dni pogovor s psihoterapevtom, ki se ukvarja z odvisnostmi. Zgodnja sem, čakam v čakalnici pred ambulanto, kjer moraš najprej pozvoniti in kjer je nad vrsto videonadzor. Dve dekleti, dvajset, petindvajset let, bela modna trenirka, ogromna temna očala, vsekakor nekaj sivega na obrazu. Potem razumem, da sta prišli po dnevnim metadon, in četudi vem, da bi se v današnji dobi ne smela več čuditi, sama sebi priznam, da

me vse skupaj šokira. Potem vstopim in se usedem pred enega redkih strokovnjakov, ki je sprejel delo z odvisniki. "V Sloveniji nikakor ne moremo najti oseb, ki bi se bile pripravljene ukvarjati z odvisnostjo". Mo-goče je skrajno delikatna koža, ki se mu lušči na obrazu, eden zunanjih znakov težkih bitk, ki se jih vsakodnevno loteva. Preseneti me s podatkom o t. i. "nekemični odvisnosti", ki stalno rase. Če na to racionalno pomisliš, se ti vse skupaj zdi neverjetno. Enaki občutki tesnobe, ista kletka abstinenci- ne krize, telesni tresljaji, nezmožnost koncentracije, življenje, usmerjeno izključno v zadovoljevanje tiste ene in edine potrebe, ne

gleda na vsa druga življenjska področja. In to za nekaj, kar nima kemične osnove, v telo ne vnaša ničesar! Pred časom je tržaški dnevnik objavil reportažo o številu Tržčanov, ki se vsakodnevno sredi noči še pred službo zapeljejo do enega manjših kazinojev v Sloveniji. Vsak dan.

Spominjam se Polone s tečaja v Novi Gorici pred nekaj leti. Študentka na Primorski univerzi, v prostem času zaposlena v Perli. "Če ti povem, kar sem v teh letih videla, mi ne boš verjela, pa je žal vendarle vse resnično. Osamljene ženske, ki so cele noči, cele nedelje prečepele ob avtomatih, brez hrane, brez vode, brez ničesar, niti sekunde stran od tistega preklestva; moški, katerih hlače so se jim omočile do gležnjev, ker se niso nikakor mogli odtegniti od avtomata, niti za tistih pet minut do WC-ja". Nekaterim vse prerezati začarani krog. In na srečo obstajajo tudi možje delikatne kože, ki se ne dajo.

TRBIŽ Revija Koroška in Primorska pojeta

Prijateljski večer ob lepem petju

Na Trbižu je v nedeljo, 9. marca, vladalo zelo veselo vzdušje. Tja so namreč prišli slovenski zbori iz Italije, Avstrije in Slovenije, da bi nastopili na reviji Koroška in Primorska pojeta. Večer sta povezovali dekleti, ki obiskujeta tečaj slovenščine pri slovenskem kulturnem središču Planika, Elisa in

Giulia. Revija je postala že tradicionalno srečanje zborov in pevcev iz Koroške in Primorske. Publika je lahko prisluhnila ubranemu petju zbora Odmevi iz Saleža, MoPz Jeka Baško jezero iz Loč, vokalni skupini Ascolti iz Št. Ilja ob Dravi, MoPz Gorotan iz Šmihela ter dekliskemu pevskega zboru Radost iz

Godoviča. Spregovorila je tudi odbornica za kulturo trbiške občinske uprave, ki je poudarila vlogo in pomen slovenskih organizacij pri ohranjanju slovenskega jezika in kulture v Kanalski dolini. Poudarila je pomen mesta Trbiž, ki s časom postaja vedno večje kulturno križišče, kar dokazujejo tudi proslava ob dnevu kulture ter dnevi, namenjeni slovenskemu jeziku in kulturi, ki bodo na Trbižu julija. Spregovoril je tudi Rudi Šimac, predsednik Zveze kulturnih društev Slovenije, ki je poudaril vlogo občine na kulturnem področju. Izbrala je

namreč takšno delovanje, da spodbuja sobivanje različnih kultur v Kanalski dolini. Prisoten je bil tudi dr. Janko Zerzer kot predstavnik koroških prirediteljev.

SR

V avstrijski Radgoni fotografska razstava

Motivi iz Benečije v Avstriji

Na obrobju avstrijske Radgone (Bad Radkersburg), v kraju Potrna/Laafeld bo v kulturnem in raziskovalnem središču Pavlova hiša/Pavelhaus skoraj dva meseca (11.4. - 28.6.2008) na ogled fotografska razstava z motivi iz Nadiških dolin. Razstavlja Tina Piernu iz Tarčmuna in Luca Laureati iz Vidma. Njune fotografije imajo ne le dokumentarni pomen, pač pa so zanimive tudi z estetskega vidika. Tina Piernu je že po vojni začel zbirati motive svojega okolja, portretne fotografije ipd., Luca Laureati pa je

petdeset let kasneje posnel taisto vaško skupnost, in tako je nastala prisposoda sprememb,

ki govorijo o današnjem svetu. Na otvoritvi je s samostojnim koncertom nastopil ansambel Etnoploč trio, katerega glasbeniki izhajajo iz območja med Trstom in Novo Gorico (A. Ipa-vec, harmonika, P. Purini Purrić saksofoni, M. Špaccapan, trobenta), izvajajo pa svojsko etno glasbo. Razstavo je pripravil Študijski center Ne-diža, ki že več kot trideset let deluje v Benečiji. Sorodna Pavlova hiša je del dejavnosti Društva

VII. člen (s sedežem v Gradcu), je središče za Slovence na avstrijskem Štajerskem, prireja razstave, koncerte, raziskovalne delavnice, študijska srečanja, izdaja lastno revijo ter knjige z znanstvenim in literarno vsebino. Usmerja se k medkulturnim in znanstvenim stikom med Avstrijo in njenimi sosedi. Ustanova deluje v obnovljeni tipični panonski kmečki hiši, kjer je v letih 1910-1929 živel družina Avgusta Pavla (1886-1946). Ta v Prekmurju rojeni in na Madžarskem delujoči pesnik (pisal je v prekmurščem narečju in madžarščini), je eden utemeljiteljev moderne etnologije na Madžarskem, dialektolog in prevajalec slovenske literature (npr. Prešernovega Sonetnega venca ter več Cankarjevih del) v madžarščino.

PK

Trbiž / Cerkev sv. Petra in Pavla

Doživet koncert

Kakih devetdeset poslušalcev, kar je zadovoljivo številko za ta letni čas, se je udeležilo v petek, 4. aprila, zvečer v župni cerkvi sv. Petra in Pavla na Trbižu celovečernega koncerta Komornega zbora Ljubljanskih madrigalistov. Zbrani gostje so uživali ob ubranem in kakovostnem petju zbora, ki sodi v sam vrh glasbenega ustvarjanja v Sloveniji. Pod vodstvom dirigentke Andreje Martinjak je zbor ponudil publiko spektakler renesančne, sodobne, prosvetne in sakralne glasbe z besedili Jakoba Gallusa, Monteverdija do sodobnega zamejskega skladatelja Pavleta Merkuja. Glasbeno srečanje sta organizirali SKS

Planika v Kanalski dolini in občina Trbiž. Poleg odbornice za kulturo, ki je pozdravila tudi v imenu trbiške občinske uprave poslušalce in nastopajoče, so se koncerta udeležili župniki iz Žabnic, Trbiža in Bistrice na Zilji. Na koncu so Ljubljanski Madrigalisti ob izrecni želji starostne kanalskih Slovencev, Simona Prešerna, izvedli še pesem Marija skoz življenje, ki je v dolini zelo priljubljena zaradi Sv. Višarij. Na naslednjem koncertu, ki bo 2. maja 2008 ponovno v organizaciji Planike in občine Trbiž, bo gost večera Akademski pevski zbor univerze na Primorskem, ki ga vodi mladi skladatelj Ambrož Čopi.

R.B.

Aktualne teme, ki vplivajo na splošno stanje v Sloveniji

Predvolilna trenja in spori za povišanje plač

V Sloveniji so ta čas in bo skoraj gotovo vse do parlamentarnih volitev najbolj aktualne in pereče tiste teme, ki neposredno vplivajo na splošno stanje v državi in na življenjske razmere ljudi. Politične stranke prirejajo shode in zborovanja svojih privrženecv, na katerih predstavljajo in utemeljujejo svoje predvolilne programe, tiste iz opozicije pa srdito napadajo sedanjo vladno in parlamentarno koalicijo. Stranke iz območja t. i. leveice složno zatrjujejo, da po volitvah v nobenem primeru ne bodo sodelovale v vladi skupaj s Slovensko demokratsko stranko, ki jo vodi Janez Janša. Celo Borut Pahor se je pokazal bolj odločnega kot običajno, ko je dejal, "da imajo socialni demokrati s SDS veliko skupnega, vendar pa je med strankama preveč razlik, da bi skupaj oblikovali vlado". Zanimivo in nemara predvsem pomenljivo je, da v Sloveniji v taboru t. i. leveice nihče doslej ni razčlenil in ocenil tega, kam po svojem nastanku in programih spadajo posamezne politične stranke. Takšne analize občasno izvajajo samo v politični desnici. Andrej Aplenc, soustanovitelj

in direktor Zavoda za oživitve civilne družbe, je te dni v reviji za človekove pravice Dignitas zapisal, "da je treba pojme 'levica' in 'desnica' razumeti v specifični luči slovenske tranzicije, to je obdobja prehoda iz socialističnega v liberalno-demokratski družbeni sistem. Pri nas izraz levica označuje vse politične stranke, ki so izšle iz komunistične partije, desnica pa je vse ostalo. V desetletju vladavine levčarskih vlad si je levica pridobila izredno moč v gospodarstvu, v civilni družbi pa prevladujoč vpliv. Tako v prvih vrstah leveice sedijo multimilijonarji in multimilijarderji. Take leveice ostali demokratični svet ne pozna. Desnica pa je vse ostalo, od demokratske pa do nacionalistične stranke. Tudi tako združene desnice ostali demokratični svet ne pozna. V slovenski politični govornici je treba razumeti, da levica dejansko pomeni kapitalsko utrjeno ultra desnico, katere predhodnica je bila komunistična partija. Desnica pa pomeni skupek strank, ki so nastale po osamosvojitvi Slovenije in ki imajo različne politične in svetovnonazorske usmeritve, tako kot drugod po Evropi".

Janez Janša je povedal, da "bo SDS, če bo na volitvah uspešna, v novo vlado povabila vse stranke, ki imajo v svojem programu skrb za blaginjo in razvoj Slovenije. Sicer pa naša stranka predvolilne kampanje sploh še ni začela". Tudi drugi važni dogodki se vrstijo, nekateri pa odsevajo spore med vlado oz. posameznimi ministri ter organizacijami in ustanovami civilne družbe. Zlasti je ostro soočanje med izvršilno oblastjo in sindikati, ki si odločno in vztrajno prizadevajo za povečanje plač, predvsem najnižjih (od 400 do 500 evrov mesečno). V Sloveniji dobički mnogih podjetij, zasebnih in v javni lasti, naraščajo, delavske plače pa ostajajo enake oz. se zaradi inflacije realno celo znižujejo. Evropska konfederacija sindikatov je v boju za višje plače, v soboto, 5. aprila, v Ljubljani pripravila vseevropske demonstracije, na katerih je sodelovalo okoli 30 tisoč delavcev, in utemeljene zlasti v Sloveniji, kjer so plače v povprečju dvakrat nižje kot v drugih evropskih državah, denimo v Avstriji. Inflacija v Sloveniji zdaj znaša že 6,9 odstotka na letni ravni in je najvišja v državah evrskega ob-

močja. Nekateri finančni izvedenci in ekonomisti zatrjujejo, da je dosegla najvišjo raven in se bo kmalu začela zniževati. Vendar bodo za to nujni bolj odločni ukrepi vlade. Vlada zato ne bo sprejela zahteve Fidesa, sindikata zdravnikov in zobozdravnikov, da se plače omenjenih dveh kategorij javnih uslužbenecv povišajo za 30%. Po mnenju guvernerja Banke Slovenije Marka Kranjca bi preveliko povečanje plač, večje od produktivnosti, ustvarilo velik dodaten pritisk na inflacijo. Omenjamo, da se z zdravniki primerjajo tudi sodniki in učitelji. V Sloveniji je javnost v večini ugodno sprejela sklep o razveljavitvi projekta o vzpostavitvi veleigralniškega in zabaviškega središča, ki sta ga zasnovali novogoriški Hit in ameriška družba Harrah's Entertainment. Nemara je ta sklep povezan z volitvami, saj vlada ne more podpirati ničesar, kar bi ji zmanjšalo podporo volilcev. Ugodno zanj pa je dejstvo, da na lestevici najbogatejših Slovencev, ki jo je objavila revija Manager, ni nobene politika ali funkcionarja iz SDS, ki ji predseduje Janez Janša. **Kmalu veleposlaništvo Kosova v Sloveniji** Predsednik vlade nove države Kosovo Hashim Thaci je v pogovoru za časnik Žurnal24 povedal, da bo Kosovo zelo kmalu odprlo veleposlaništvo v Ljubljani. Pripravljajo se tudi na odprtje veleposlaništev v New Yorku, Washingtonu in Bruslju.

Marijan Drož

Iz nove številke zgornjevipavskega časnika Latnik

Cela stran o krajevni skupnosti Velike Žabljje

Tudi v novi številki zgornjevipavskega časnika Latnik je objavljeno veliko najrazličnejših prispevkov, ki odražajo bogastvo in raznolikost dogajanja pretežno v občini Ajdovščina. Glavni in odgovorni urednik tega časnika, ki izhaja v nakladi 7.900 izvodov, prof. Ivan Mermolja, v uvodniku obravnava tudi primer generalnega direktorja družbe za gradbeništvo Primorje, Dušana Črnigoja. Mermolja meni, "da je Ajdovščina tudi s Primorjem za-

čela dobivati dosti bolj mestni videz", potem pa nadaljuje: "Ob zadnjih gradbeniških dogodkih me je zato presenetila hinavsko-privoščljiva drža mnogih, da ne rečem večine, ki so naenkrat ugotovili: kdaj že, da bi morali takim lumpom stopiti na prste. Kot da ne bi vedeli, da je človek nedolžen, dokler ni dokazano kriv". Na strani, namenjeni za klepet, je objavljen pogovor z Vilijem Durnikom, tajnikom občine Ajdovščina. V odgovoru na vpraša-

nje, kako sodeluje s "šefom", to je z županom Marjanom Poljšakom, je odvrnil: "Z županom dobro sodelujem. Gre za človeka, ki je predvsem pošten in pravičen, z dobrim občutkom za politično dogovarjanje in usklajevanje. S svojimi predlogi in zahtevami pa zna biti kdaj tudi težaven. Njegove zahteve po pravičnih rešitvah ni mogoče vedno takoj izpolniti. V takih primerih se je potrebno dobro potruditi in utemeljiti, zakaj se predlagana rešitev ne da uresničiti. Utemeljeno obrazložitev pa razume in sprejme. V novi številki zgornjevipavskega časnika Latnik je na strani, namenjeni krajevnim skupnostim, podrobno predstavljena Krajevna

skupnost Velike Žabljje. Uvodoma beremo, "da so Velike Žabljje tipično strnjeno vipavsko naselje, ki ga sestavljajo predeli ("konci") Brith, Makovče, Port, Štokljevo ter Vas. Kraj je začel nastajati na pobočju, danes pa so hiše posajane vse do reke Vipave. Velike Žabljje z vseh strani obdajajo vinogradi, polja in sadovnjaki". O Velikih Žabljah govorijo Matija Slejko, predsednik športnega in kulturnega društva Žabljje, tajnica društva Doris Grmek ter Jože Bat, predsednik sveta krajevnega skupnosti. Ta je dejal, "da se Velike Žabljje spreminjajo, dosti starejših, praznih hiš je dobilo nove lastnike, ki prihajajo od vsepovsod, seveda z avtomobili in tako ob hišah v bregu zmanjkuje parkirišč".

M.

Amaterski mladinski oder / Premiera

Včeraj popoldne

Medtem ko se je ansambel Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica mudil na gostovanju v Kolumbiji, je oder SNG zajel svež ustvarjalni veter, saj je v sredo, 19. marca, Amaterski mladinski oder, ki je lansko leto slovesno obeležil tridesetletnico umetniškega vrenja pod okriljem SNG Nova Gorica, premierno predstavil, sicer ne ravno množični publiki, svojo novo uprizoritev, Včeraj popoldne, letno produkcijo, sad poglobljanja mladih sil v dramsko umetnost, svet in družbo v njem. Besedilo s pomenljivim podnaslovom Resnica nikdar prav ni osvetljena, če luč ji daje stran le ena! je vzkliko izpod peresa Mira Štefanca in Emila Aberška, mentorja, pedagoga in režiserskega usmerjevalca mladih, ki svoj prosti čas, mladostno zagnanost in notranje vzgibe poklanjajo gledališču. Včeraj popoldne je naslov spisa, ki ga učenkam pri uri slovenščine da, po obleki sodeč, kar moderna nuna, profesorica zasebne šole. Toda Alenka ne ve, kaj bi napisala, saj so njeni popoldnevi vsi enaki. Ko pride domov, je navadno sama, saj je oče, časnikar, preveč zaposlen v pisanju svojih člankov, mati pa, zdaj ko

je hčerka dorasla, namenja popoldneve in večere obiskom pri znancih, saj se je morala v preteklosti marsičemu odreči. Vsak seveda utemeljeno zagovarja svoj prav, ki prikazuje resnico s treh zornih kotov. Ta družinska slika verodostojno odslikava ozračje v marsikateri današnji družini, kjer ni materialnega časa za dialog, pa morda tudi volje ne, in tako življenje drsi

mimo nas, ne da bi v polnosti okusili njegov opoj. Avtor in izvajalci nakažejo problematiko, publiki pa prepustijo možne rešitve. Trpka vsebina se navezuje na predstavi iz prejšnjih let in tvori s njima nekakšno trilogijo, ki sklepa

tudi študijsko obdobje mladih članov AMO, ki so se v skladu s časom posvetili tem perečim tematikam in jih tudi igralsko dobro osvetlili. Kot v ostalih predstavah je tudi v tej imela pomembno vlogo izvirna glasba mladih skladateljev Luke Manojloviča in Mateja Doljaka; bila je primerna podlaga songom, v katerih je odsevala vsebina igre in ki so izzveneli kot dopolnilo govornega dela. Peta povezovanja je pestrila koreografija Sare Kenda, ki je že večkrat uspešno z gibom opremila predstave AMO, pa tudi Gleda-

velikimi črnimi panoji in privzdignjenim "odrom, " na katerem so se zvrstili prizori "iz spomina protagonistov" s pomočjo velikih originalnih lutk, ki jih je izoblikovala Iris Kovačič. Žal, pri teh prizorih domiselno "zavrt" glas "lutk" ni bil dovolj jasen in razločen, tako da kaka replika ni bila povsem razumljiva. Sicer pa so se igralci Kaja Dragoljevič (hčerka), Maja Medvešček (mama), Matej Repič (oče), Špela Fon, Marko Kebe (sošolec), Vida Krt, Damjana Srednik, Neža Vodopivec, Kaja Zelinšček in Anuša Kodelja zrelo vživeli tudi v nelahke vloge odraslih ljudi, ki pač razmišljajo in ravna drugače kot mladi člani AMO, pri katerem je lani prišlo do generacijske zamenjave. Kljub temu da se ti novi člani šele uvajajo v gledališki svet, so bili več kot zaznavni energija, volja do nastopanja in skrben študij pomembnih detajlov, ki ustvarjajo homogeno in učinkovito izvedeno celoto. Pri tem pa ima seveda poleg mladih igralcev, zvečine srednješolcev, in vseh zavzetih sodelavcev veliko zaslugu Emil Aberšek, ki mladim igralcem posveča vse svoje življenjske sokove in je iskren, očetovski razumevajoč posrednik odrskih večšin. Kot sami mladi pravijo, se v AMO počutijo kot v veliki ljubeči družini.

I. K.

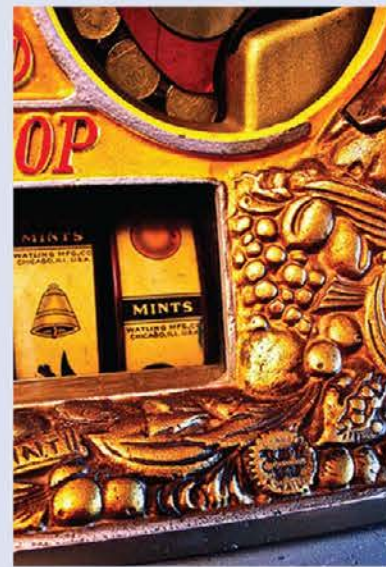
Kratke

Pojasnilo in opravičilo

V prejšnji številki našega časnika se je na strani 13, namenjeni Sloveniji, vrnila napaka v naslovu osrednjega prispevka. Ta se je glasil Stranke politične leveice nemotene in brez skupnega volilnega programa. Pravi naslov pa bi se moral glasil Stranke politične leveice neenotne in brez skupnega volilnega programa. Do napake je prišlo nenamerno in se zanj našim bralcem opravičujemo.

Družbi Hit in Harrah's Entertainment nista našli skupne rešitve

Družbi Hit in Harrah's Entertainment se po dolgotrajnih pogovorih strinjata, da ne bo mogoče najti rešitve, ki bi ustrezno zadovoljila interese obeh partnerjev. Za družbo Hit projekt turističnega mesta ostaja ključen razvojni projekt, zato bo nadaljevala vse potrebne aktivnosti za izvedbo takšnega projekta. Partnerja sta se strinjala v večini zadev, ki se nanašajo na samo vsebino projekta, obseg in strukturo ponudbe ter lokacijo projekta na Goriškem. V skladu z interesi obeh družb pa ni bilo mogoče definirati ustrezne upravljaljske strukture, ki bi na eni strani zadovoljila interes družbe Hit po uravnoteženem razvoju celotne turistične destinacije Nova Gorica, na drugi pa zagotovila pričakovani vpliv partnerja v novi skupni družbi. Obe družbi se strinjata, da bosta v prihodnosti lahko sodelovali pri morebitnih drugih projektih. Družba Hit bo na podlagi svoje strategije razvoja nadaljevala aktivnosti za izvedbo projekta in izgradnjo turističnega mesta, saj ta pomeni garancijo dolgoročnega uspešnega poslovanja družbe in prehod na novo stopnjo razvoja. Izvedba projekta bo omogočila boljše izkoriščanje izjemne geografske lokacije Slovenije ter razvoj širokega spektra turistične ponudbe.

Razstava o naseljih Kojško in Brestje v Brdih

V gradu Dobrovo v Brdih je na ogled razstava o naseljih Kojško in Brestje, ki sta do konca druge svetovne vojne bili središče celotnih Brd. Predstavljeni so razne listine in drugi dokumenti ter fotografije; vse je zbrala, uredila ter oblikovala v razstavo Tanja Gomiršek, zgodovinarica v Goriškem muzeju. Ob odprtju sta s priložnostnima nagovoroma njenemu delu izrekla priznanje tudi direktor Goriškega muzeja Andrej Malnič in župan Brd Franc Mužič. Tanja Gomiršek je v svoji predstavitvi dejala, da je bila presenečena

nad tem, koliko listin in drugih dokumentov ter materialnih pričevanj hranijo prebivalci Kojškega in Brestja in kako dobro poznajo preteklost omenjenih naselij. Tako je dokazano, da je sodišče v Kojškem začelo delovati že leta 1788, ukinjeno pa je bilo leta 1846, ko so ga pridružili okrajnemu sodišču v Gorici. Zanimivo je, da je bilo Kojško sedež občine med letoma 1850 in 1955, toda zdaj je ugotovljeno, da je bilo to naselje sedež samostojne občine že v obdobju Napoleonove zasedbe Brd oz. naših krajev, med letoma 1808 in 1813. Razstava o preteklosti briških naselij Kojško in Brestje bo odprta do konca letošnjega leta.

Pesniški večer v Lavričevi knjižnici v Ajdovščini

V Lavričevi knjižnici v Ajdovščini je v četrtek, 27. marca, potekal Pesniški maraton ustvarjalcev in ustvarjalcev, rojenih v zgornji Vipavski dolini, ki so svojo poezijo že izdali v samostojni pesniški zbirki. Ideja, da bi v marcu, mesecu pomladi in poezije, pripravili pesniški večer z domačimi ustvarjalci, prvotna zamisel je bila s samimi ustvarjalci, se je rojevala že več let in tako ta večer dobila svojo obliko. Gospa Ivana Slamič, ki je pripravila in povezovala ta večer, je povedala, da namen te prireditve ni vrednotenje poezije posameznih ustvarjalcev, ampak predstavitev avtorjev in njihovih pesmi. Tako so se predstavili avtorji, ki so s svojimi deli že bili gostje Lavričeve knjižnice, spet druge so obiskovalci spoznali prvič. Obiskovalci so lahko slišali pesmi Bojana Bizjaka, Lojzeta Bratina, Milke Curk, Franca Črnigoja, Cvetke Furlan, Helene Kobal, Ingrid Kovšca, Borisa Markoviča, Marka Nardina, Jurja Paljka, Jožice Randl Marc, Lojzeta Reharja, Mirana Rustja, Valentine Srebot, Milana Šelja, Dorice Tominec, Barbare Tomšič, Bogdana Troha in Vande Žvanut.

Avtorji so sami izbrali dve pesmi. Nekateri so svoje pesmi prebrali sami, drugim je priskočila na pomoč recitatorska skupina Peter Avber, Peter Bajnoci in Ana Krečič. Tretjo pesem pa je izbral prireditelj in tako smo z izborom devetnajstih pesmi ponudili obiskovalcem pravo malo vipavsko antologijo. / Zdenka Žigon

Nova Gorica / Gradnja Eda centra

Pripravljalna dela se bodo začela še ta mesec

Na sedežu družbe Euroinvest, ki je že pred tremi leti od novogoriške občine odkupila dobrih 4000 kvadratnih metrov veliko zemljišče v središču Nove Gorice, so zadnji dan v marcu predstavili kratek promocijski film

centru mesta, med Erjavčevo in Delpinovo ulico oz. med nekdanjo trgovsko hišo in upravno stavbo družbe Hit, kjer se že predolgo nič ne dogaja. Potem ko so v Euroinvestu začetek gradnje napovedali za januar, jo je zaustavila pritožba družbe

po mnenju investitorja tja ne sodijo, bodo v Euroinvestu večino prostorov oddajali v najem. Pavlovič je izrazil tudi pričanje, da bo 62 metrov visok poslovno-stanovanjski objekt pozitivno vplival na podobo in dogajanje v mestnem središču, pa tudi v celi regiji. Podrobnosti o pripravljanih delih, ki naj bi se začela že v tem mesecu, je na kratko predstavil vodja projekta Eda center Jože Tomažič. Poudaril je, da bo treba najprej premakniti elektroenergetske vode, ki zdaj potekajo preko parcele, potem pa tudi vodovodno omrežje. Za oba posega naj bi potrebovali približno štiri tedne časa. "Jasno je, da bo to zahtevalo ureditev gradbišča in nov prometni režim v neposredni bližini", je še povedal in dodal, da bo zaradi tega promet za pešce na Erjavčevi in Delpinovi ulici preusmerjen na drugo stran ceste. Med samo gradnjo, ko bo do nje prišlo, bo na Delpinovi ulici promet potekal enosmerno, občasno pa bodo na odsekih obeh ulic potrebne tudi popolne zapore prometa. Tudi Tomažič je izrazil pričanje, da bo ministrstvo za okolje in prostor odločilo njim v prid, saj so SGP-jenci v pritožbi na gradbeno dovoljenje le ponovili celo vrsto pripomb iz predhodne obravnave, ki jih je upravna enota že pred izdajo gradbenega dovoljenja zavrnila kot neutemeljene. Iz tega naj bi bilo jasno razvidno, da gre za nagajanje in namerno zaviranje začetka gradnje sodobnega, tehnično popolnega in v prostoru dominantnega objekta, ki bo tudi najvišji v mestu.

Nace Novak

o Eda centru, poslovno-stanovanjskem objektu, ki bi moral biti po dogovorih tam zgrajen že pred dvema mesecema. Zaradi birokratskih zapletov so se postopki precej zamaknili, začetek gradnje pa se je temu primerno zavlekel. Poleg predstavitve profesionalno izdelanega triminutnega promocijskega filma, v katerem je načrtana vizija, ki kaže na to, da so pripravljene v družbi mestu in njegovim prebivalcem, pa tudi obiskovalcem nekaj dati in ne samo jemati, so vodilni moške Euroinvesta spregovorili tudi o tem, kdaj bodo končno začeli gradnjo. Številni Novogoričani so namreč že precej nejevoljni zaradi ograjenega zemljišča na najprestižnejši lokaciji v samem

SGP na gradbeno dovoljenje, pridobljeno v decembru 2007. Kot je povedal direktor Euroinvesta, Radoš Pavlovič, pričakujejo v mesecu aprilu od ministrstva za okolje in prostor, ki pritožbo obravnava, pozitiven odgovor. "Že ves čas smo mnenja, da je pritožba družbe SGP neutemeljena", je še povedal in dodal, da naj bi gradnja, ko se bo pričela, trajala 24 mesecev. Pojasnil je tudi, da bo imel objekt 20 etaž, od tega 5 podzemnih, v katerih bodo parkirnišča, okvirna vrednost investicije pa znaša okrog 40 milijonov evrov. Da se v center, ki so ga poimenovali po letalu goriskega pionirja letalstva Edvarda Rusjana, ne bi naselile poslovne in trgovske vsebine, ki

Trpke ugotovitve o vrzelih naše družbe

Ko je vse brez pomena

Spet se bom ponavljala, kajti rada bi nekaj povedala o starejših, pa me je skoraj strah, da se bodo nekateri zmrdovali, češpa vedno o istih temah piše. Imam pa občutek, da se o ostarelih, o tistih, ki so potisnjeni na rob družbe, vse premalo piše. Tudi o borzi tisk na dolgo in široko poroča, ponavlja se dan za dnem, kljub temu da nismo vsi premožni lastniki delnic ali vzajemnih skladov. Mamo ali očeta, ki je že v letih in mu moči upadajo, pa ima prej ali slej vsak, vsakdo izmed nas pa bo, po vsej verjetnosti, tudi sam izkusil, kako ti je, ko ti življenje piše zadnja, najtežja poglavja. Prav zaradi tega ni nikoli preveč pisanja o starejših, o tistih, ki jim družba ne namenja več številnih dejavnosti, predavanj, izletov in izobraževanja, o tistih ljudeh, ki imajo že vse za seboj in od življenja ne pričakujejo več veliko. Sama sem se s tem problemom soočila, ko je moja mama, zaradi zloma stegenice in nekaterih težjih poškodb, ostala zaprta v petem nadstropju večstanovanjske hiše brez dvigala. Tisoč novih spoznanj in vprašanj se mi je porodilo od tedaj. Predvsem mamu občudujem, ker je kljub vsemu dobre volje in se nad življenjem ne pri-

vprašujem, kje najde toliko moči, da lahko sprejme samoto, prostorske omejitve in enoličnost življenja v majhnem dvosobnem stanovanju. Ali bi sama to zmogla? Ali bi zmogla brez sonca, brez gozdov, brez izletov in brez prijateljev? Da, tudi brez prijateljev, ker so njeni prijatelji vsi krepko čez osemdeset in vzpona v peto nadstropje ne zmore več nihče. Moja mama pa zmore živeti tako, kot to zmore na tisoče ljudi, ki bivajo v podobnih okoliščinah, ne morejo z doma, se težko premikajo in preživljajo dneve med štirimi stenami v pričakovanju prijazne besede in majhnih vsakdanjih sprememb. Predvsem pa upajo, še vedno upajo, da življenja ni konec, da bo nekoč bolje, da bodo spet lahko normalno zaživeli. Upanje ostaja, tisto upanje, ki človeku omogoča, da premaguje najtežje trenutke in vedno verjame v življenje. Zadnje mesece je mama z živahnim zanimanjem spremljala politično dogajanje v Italiji, pričakovala je bližajoče se volitve, računala, da bo vsaj v malem tudi sama prispevala k pomembni družbeni odločitvi. "Saj mi bodo omogočili, da bom volila", je govorila, pričarana, da ji ustava zagotavlja pravico do udeležbe pri tej po-

volišče ne šla, češ da je itak vseeno. Pa me je ona prepričevala, da ni vseeno.

Sedaj, ko pišem te vrstice, mi vsekakor ni več vseeno. Za moje pravice, predvsem pa za mamino dostojanstvo. Ko je pred dnevi klicala na tržaško občino, češ da lahko stanovanje zapusti samo na nosilih in bi rada volila, so ji odgovorili, da pač ne bo volila, da je takih preveč. In dejali so ji, da to sploh ni pomembno, da ona voli. Da je brez pomena. Govorila sem z njo in razumela njeno stisko, občutek manjvrednosti, izključenosti. Pa sem še sama klicala na volilni urad, da bi se prepričala, ali je kaj takega sploh mogoče. Res je, so mi sicer prijazno, potrdili. V tržaški občini imajo samo trije volilci pravico, da svoj glas oddajo na domu, na stotine je takih, kot je moja mama. Takih, ki so prisebni, ki bi se radi bili aktivni družbeni člani, ki spremljajo dogajanje, a ne morejo do volišč. Taki bodo ostali doma, ni sredstev, ni zakonov, ki bi jim omogočali, da bi volili po pošti ali kako drugače. Pravica, ki jo vsakemu državljanu zagotavlja ustava, jim je odvzeta. In tako so ponovno potisnjeni na rob. V osamljenost. V tisto čakalnico, ki ne pozna vrnitve, ampak samo trenutke, ko je vsega konec. Sicer je moja mama še v stiku z nekaterimi prostovoljnimi organizacijami, še vedno se bori, saj ko pišem tale članek, manjka do volitev še teden dni. Vendar sama ve, da bo težko oddala svoj glas, kajti odgovornost, da bi jo spravili iz petega nadstropja do avtomobila, je tako za nas kot za vsakega prostovoljca prevelika.

Sama sedim pred računalnikom in brskam po spletu. O pravici do volilne udeležbe huj prizadetih oseb in ostarelih je veliko govora. Čudim se, koliko je v Italiji ljudi, ki kljub dobri volji ne morejo oddati svojega preferenčnega glasu. Tudi mladih, takih, ki so priklenjeni na voziček. In koliko je organizacij, ki glasno zahtevajo uveljavitev njihovih pravic. V dobi elektronskih medijev, v dobi, ko lahko v tujini vsakdo odda glasovnico po pošti.

Sedaj sem tudi prepričana, da se o tem ne piše preveč, morda premalo, saj malokdo ve, koliko je ljudi, ki umirajo sami za štirimi zidovi. Morda je še čas, da o tem razmislimo, tudi kot manjšina. Saj ima vsaka nogometna ekipa in vsako športno društvo svoje kombine, ki otroke vozijo vsak dan na treninge. Saj je lepo, da je poskrbljeno za otroke. Morda pa bi bilo vendar dovolj malo dobre volje, nekaj dni usposabljanja in nekaj denarja za nakup nosil, pa bi marsikdo od njihovih dedkov in babic z veseljem oddal svoj glas na političnih in upravnih volitvah. Za svojo in njihovo prihodnost. Za lepši svet in boljše medčloveške odnose.

Suzi Pertot

tožuje, celo vesela je včasih in radostna nad čisto majhnimi, vsakdanjimi dogodki. Pa življenju sledi, z okna spremlja utrip ulice, na televiziji pa ne zamudi enega samega dnevnika in po svojih sposobnostih spremmlja politično dogajanje doma in v svetu. Včasih se

membni državljanski odločitvi. In me je spraševala, če bom tudi sama volila, da je to pomembno, za nas vse, predvsem pa za našo manjšino. Nekajkrat me je bilo celo sram pred njo, saj priznam, da sama te pravice ne znam dovolj ceniti in sem včasih celo pomislila, da bi na

odzvali s pojasnilom, da je šlo za napako, saj tudi njihova notranja politika prepoveduje takšne posnetke. Njihova

ekipa naj bi za dovoljenje snemanja v omenjeni bazi, ki ji je bilo nato tudi odobreno, zaprosila pomotoma. Google je omenjene posnetke, narejene za potrebe orodja Street View, ki je na voljo v okviru storitve Google Maps in uporabnikom omogoča ogled panoramskih posnetkov izbranih točk, umaknil s spleta v 24 urah po tistem, ko so ga obvestili o zadevi.

STA

Umik spornih posnetkov s spletnih strani

Pentagon prepovedal Googlu kartografirati vojaške baze

Ameriško obrambno ministrstvo je ameriškemu spletnemu gigantu Google prepovedalo, da bi izdeloval podrobne video posnetke ameriških vojaških baz. Za to se je odločil potem, ko so se na spletni strani Google Maps pojavili natančni panoramski posnetki vojaške baze Fort Sam Houston v Teksasu.

Uradna prepoved Pentagona, ki je bila posredovana vsem

vojaškim bazam in drugim vojaškim objektom po državi, pristojnim uslužbencem sporoča, da Googlu ne smejo dovoliti snemanja panoramskih posnetkov znotraj baz oziroma objektov.

Tovrstni 360-stopinjski posnetki na ravni ulic bi po mnenju vojske lahko razkrili občutljive informacije morebitnim sovražnikom in tako ogrozili osebe.

V Googlu so se na dogodek

GLAVNI UREDNIK Andrej Bratuž - ODGOVORNI UREDNIK Jurij Palik
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednik dr. Damjan Paulin
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5

NOVI
GLAS

Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.it
Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.it
Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.it
www.noviglas.it

TISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Via Austria, 19/B - 35129 Padova PD,
tel. 049 8700713 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 85 evrov - Poštni tekoči račun 10647493

OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Tmedia, ul. Malta 6 - Gorica, ul. Montecchi 6 - Trst.
Brezplačna tel. št. 800 129452, iz Slovenije in tujine 0039 0481 32879. E-mail advertising@tmedia.it

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.

Novi glas je član Združenja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tiskovnikov v Italiji FISC

Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu
Tednik Novi glas prejema neposredni državni prispevek v skladu z zakonom 7.8.1990 št. 250

To številko smo poslali v tisk v torek, 8. aprila, ob 14. uri.

Trst / GCT naj bi pretovarjalo predvsem les

Hčerinska družba Luke Koper ustanovila podjetje z Italijani

Hčerinska družba Luke Koper, Adria terminali, je skupaj z italijanskima družbama Pacorini in Ocean ustanovila podjetje GCT (General Cargo Terminal). Ustanovna skupščina družbe, v kateri ima Adria terminali 48-odstotni lastniški delež, je bila pred

kratkim v Trstu.

GCT je bila ustanovljena z namenom, da bi konkurirala na prihodnjem razpisu za dodelitev koncesije za upravljanje s terminalom za generalne tovore v tržaškem pristanišču. GCT bi na omenjenem terminalu pretovarjala predvsem les.

Za Luko Koper to pomeni priloženost, da bi lahko les, ki zaseda velik del površin v koprskem pristanišču, v prihodnje preselili v Trst in s tem spustili dodatne prostorske zmogljivosti, ki bi jih lahko namenili za prednostne tovore, kot so kontejnerji in avtomobili.

Za vse nas.

**RICCARDO
ILLY**

**Predsednik
Furlanije
Julijske
krajine**

ZA DEŽELO VOLI TAKO

ime in priimek

Naročnik: Slovenska Skupnost, via Gallina 5/III, Trst C.F. 80025740327